

Páirc an Cháthánaigh
**An Cheathrú Rua,
Co. na Gaillimhe.**

**Athoscailt Oifigiúil:
20-22 Meitheamh, '86**

Clár Oifigiúil £1.00

Páirc an Cháthánaigh
**An Cheathrú Rua,
Co. na Gaillimhe.**

**Athoscailt Oifigiúil:
20-22 Meitheamh, '86**

Clár Oifigiúil £1.00

8

Údarás na Gaeltachta

Déanann Údarás na Gaeltachta cúram

d'fhorbairt na Gaeltachta trí
fhostaíocht fhiúntach a chur ar fáil, scéimeanna forbartha
pobal, tacaiocht do naónraí agus d'ógchlubanna, deontais
a chur ar fáil do thionscail, oibreacha togála, forbairt
acmhainní nádúrtha, óstáin agus tithe saoire, scéimeanna
oliúna ilchineálacha, ionaid cheardaíochta, urraiocht
d'fhéilteáití áitiúla . . .

**Údarás na Gaeltachta,
Na Forbacha.
Teil. (091) 92011**

Focal ón gCoiste

Cuirimid na mórtha fáilte romhat chuig athoscailt ofífigiúil Pháirc an Chathánaigh. Glacaimid buiochas ó chroí le Aire na Gaeltachta, Pádraig Ó Tuathail, T.D. agus ofífigigh na Roinne a raibh an oiread sin déileadh againn leo leis na blianta. Ba mhór an tacaiocht dhúinn iad, thus siad cornhairte agus misneach dhúinn i gcónai. Fuair muid tacaitocht iontach uaihbhse i gcónai go mórmhór agus muid i mbun feachtas Uachtaráin na Ceathairn Ruaidhe, Bingo, Raifil agus ar go leor bealaí eile.
Molaimid Údarás na Gaeltachta as a gcuimhneáthair an Scéim Fostaíochta Sóisialta, go mórmhór an Rannóg Tóigála. Thus Raidió na Gaeltachta an-chúnamh dhúinn i gcónai go mórmhór i soláthar ionad craolta. Ní dhéanfaradh muid graithí ar ndóigh gan na daoine a thus síntiuiseáil flaitiúla dhúinn, leithéidi Banc na hÉireann, Mairtin Bán Breathnach, Nioclás Ó Conchubhair, Ronnie Garvey, agus Séan Breathnach.

Cuirimid fáilte faoi leith roimh na foirme áitiúla agus na foirme a tháinig i bhfad ó bhaile le a bheith linn. Níor cheart ar ndóigh dearmad a dhéanamh ar na gásúir bunscoile atá ag imirt i gcluithe ceannais Chorn Uí Chonaire.

Tá go leor déanta adeir tú. Tá, ach í tá go leor le déanamh fós. Tá sé i gceist ag an gCoiste seo 'track' a chur timpeall na Páice. Amach romhainn atá na rudai sin agus tú chuireann ag teastáil. Go mba fada buan sibh.

Coiste Pháirc an Chathánaigh, 1986.

An-bhanc An-chraobh An-daoine An-seirbhís

... mar sin, is le cúntas taisce an
Bhainc Aontais a thosaíomar.

Banc Aontas Éireann
Baincéireacht do shaol níos fearr.

“Trí Bliana ar Aghaidh”

Tá an lá mór tagtha a chairede. Tá an féar glas tagtha thrí an gcréafog dhorchaanois le cúpla bliain agus tá a shaorise fáis ceillete air roinnt uaireanta ó shin. Tá obair na gcapall déanta agus na haidhmeanna curtha i gcríoch, brionglóidí tagtha chun solais agus sásamh intinne ag a lán. Tá na geallúintí comhlíonta agus tá páirc peile maoraon le áiseanna spóirt den scoth ar fáil ar chaighdeán chomh hard agus a gheobhfá ar fud an chontae ná ar fud na tíre má theánn sé go dtí sin.

Is math is cuimhneach liom a bheith ag scriobh alt den tsaghas seo i leabhrán Fhéile an Dóilín i Lúnasa 1983. Seo mar a thug mé cuntas ar an obair a bhí dhá dhéanamh ag an am.
“Tá an obair florbartha nosnaithe anois le cúpla seachtain ar an bpáirc agus tá mórchuid an obair bhlaisteála curtha i gcríoch ag an gconraitheoir Siúofán Ó Loideáin. Bhí Hy-Mac ag obair ann leis na clocha a chartadh agus a chur i dtalamh agus áiti a réiteach do na seonrai feisis. Ar an 18ú lá de mhí seo fostaoi 8 leads óga de chuid na háite faoin scéim foistaochta don óige le leanacht leis an obair agus tu siadsan ag plé leis an obair dhaenála, le dromchla na páirce, le bunchoch an bhalla agus na seonrai feisis. Tá siad fací stiúir an tsaoiste Seán O Domhnaill. Sé an tAillire John M. Gallagher, B.E., M.B.A., a dhreachteáigh na pleananna agus atá ag breathnú i ndiaidh na hobire. Tá a lán le déanamh ach le cabhair agus toil na ndaoine, tiocfaidh an lá go mbeidh páirc fiúntach ar an gCeathru rúa.”

Níl mé cinnte an le dóchas nó le cinneachta a scriobh mé an abairt

dheireadh seo an uair sin ach ag breathnú sair anois air is cinnte gur bé cabhair agus toil na ndaoine a choinnigh i mbarr uisce muid. Ach is beag an mhaith a bheith i mbarr uisce mura bhfuil tú in ann shináin agus is ionmáí sin róidín a shináimh agus a threabh an coiste seo ó shin. Buailéadh ar dhoirse, sáineadh daoine i noifí, baineadh airgead as léamh uimhreacha fiú; hiarradh agus fritheadh; d'éalaigh an corr cheann ach ní i ngach fhios é!

I Lúnasa '83 dúirt Mé an méid seo freisin:

“Tá an obair ar fad faoi láthair agus gealltanas faighe ag an gCoiste ó Aire na Gaeltachta ar chabhair airgeadais tar éis do bhaili don choiste castáil leis i mBaile átha cliath, agus tar éis dhó fhéin cuairt a thabhairt ar an bpáirc ar an 28ú lá de Bhealtaine na bliana seo.”

Comhlíonadh an gealltunas seo ní uair amháin ach cúpla uair ó shin agus ní gá a rá ach go bhfuil Cosite Pháirc an Cháthamaigh fior bhruóch d'Aire na Gaeltachta, Pádraic Ó Tuathail agus do Roinn na Gaeltachta as ucht chomh fíal flaitheáil agus tuisceanamh is a bhíodar lena gcabhair don obair thorbartha seo. Fritheadh £45,000 i ndeoontais ón Roinn ach is fiú cumhniú freisin gur bailiódh £80,000 go háitiúil, éacht ann fhéin. Marach iad agus cabhair an phobail is cinnte gur ionmáí bearna a bheadh le déanadh fós.

Dílseacht, dóchas agus dianobair an choiste a chuir cruth na hoirbe sa rioccht ina bhfuil sé ann inniu. Trí dhuine dhéag atá ar an gcoiste faoi láthair; siad sin:

Cathaoirleach: Seosamh Ó Loideáin

Leas-Chathaoirleach:

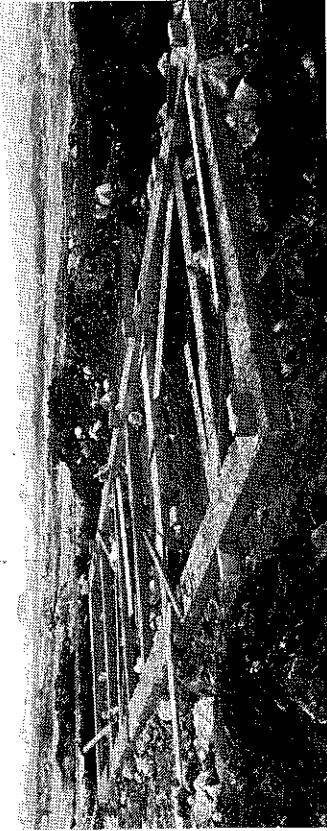
Rúnaf:

Cisteoir:

Máirtín Ó Briain

Peadar Ó Flatharta

Rúraí Ó Dónaill.

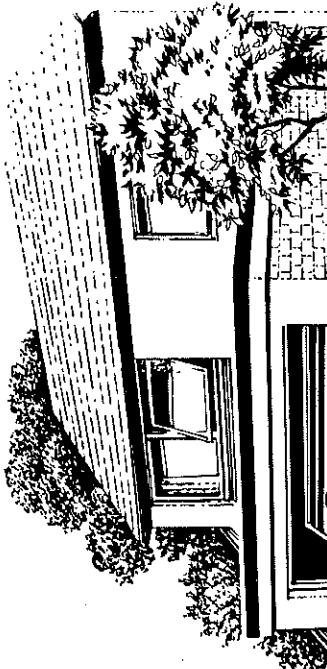
Ní mór an bhun-chloch a bheith socraithe ceart. Na seomraí feisis is dtóigíl.

PETER NEWELL

Coated Roofing Specialist

Cor an Dualla.

Fón 091-91209.

Gach cineál díon coatáille le plastic, singil agus dúbaitte.
agus chuire rud eile a theastaíonn ón díon.

Is cuma beag nó mór an t-ordú, beidh failte romhat agus
tabharfar ar an láthair é.

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce.

Choiste an Halla

Gach déa-ghuí ó

Leas-Chisteoir
Offigeach Caidreamh Poiblí:
Eile:

Neansáí Ní Dhomhnaill
Pádraic Ó Lochlainn
Peardar Ó Coisteala
Seán Ó Loideáin
Cathal Ó Domhnaill
Séamus Ó Loideáin
Seán Ó Domhnaill
Micheál Ó Loideáin
Dara Ó Braonáin

Obair dheonach ar fad a bhí i gceist ó thaobh an choiste dhe agus ba dheacair duine amháin a phiocadh amach as na trí dhuine dhéag seo le moladh go speisalta. Mar sin fhéin murach dea-threoir, ábaltacht agus misneach an chathaoiríigh, Seosamh Ó Loideáin, bheadh cuid againn ag cangailt a gcuid ingne sách minic. Freisin is fiú a lua an méid dúch a chur an Rúnai, Peardar Ó Flatharta, i leataobh in imeacht na mblianta sin. O thaobh an airgid dhe nil dabant faoi ach gur b' é Rúraí Ó Dónaill an cisteoir is fearr le fail. An té a bhreathnóidh siar ar a chuid tuairiscí cinn bliana de 3 bliana annas agus nuair a d'fheiceá go ndeachaigh £250,000 punt trína láimha ar feadh na mblianta seo thugfeá go dtíogfaidh sé fear maith cuntas cruinne a choinneáil ar chuireann pheigint de. Is dóigh gur iomáí uisce a bhain sé as a chuid fiacula.

Maidir leis an obair atá déanta theastóidh uait í fheiceáil le’ d shúile fhéin. Tá fad agus leithead maraon le dromchla úr curtha ar an bpáirc. Tá sí 150 slat ar fad agus 85 slat ar leithéad. Tá foirgnimh breá tógha le huis na páirce ina bhfuil dhá sheomra feiseas, seomra réiteora, ionad buan craolta as a mbeidh craoladh beo dhá dhéanamh ag Raidió na Gaeltachta ar roinnt de chluichí na deireadh seachtaíne, tá stíl againn. Chomh maith leo seo tá leithris phoiblí sa bhfoirgmh seo do fhir agus do mhhná. Tá clár scór tógha taobh thoir don pháirc agus tá forbairt dhá dhéanamh faoi láthair ó thuaidh don pháirc i gcóir dhá chuitréit dubaile leadóige agus cuirt cispheille agus tá áit dhá réiteach a bheas mar ionad stúgradh do ghasúir. Tá carr chlóis réitithe taobh istigh agus taobh amuigh den bhalla agus tá an pháirc fhéin cosnaithe ó ainmhithe fiostacha na háite, le fál mór atá timpeall na páirce ar fad. Cuirteadh córas nua-aimsearach draenála sa bpáirc i dtús na forbartha agus is léir anois go bhfuil ag éirí thar cionn leis.

Lua mé ar ball roinnt daointe a raibh buiochas ar leith ag dul dhóibh tar éis an méid cúnanh a thug siad dhuinn, go mór mórtó thaobh airgid di ar

An obair ag dul ar aghaidh.

feadh na blianta seo. Ba mhaith linn freisin buíochas a ghluacadh leo siúd a bhíonn ag freastal ar an mBingo chuireadh Céadaoin mar gur bhailliomar roinnt mhaith aigrid ar an mbealach seo. Tá buíochas freisin tuilte ag chuile dhuine a thug bronntanais dúim i gcóir na raifileachá a bhí agaínn agus dóibh siúd a rinne urraíocht ar dhuaiseanna agus ar rudaí éagsúla ar an bpáirc: cuid acu seo a chuaigh níos doimhne ná chéile ina bpóca! Tá buíochas ag dul dhóibh siúd a d'oirbriugh dhúinn thíos ar an bpáirc agus iad siúd ar cheannaigh muid ábhar uathu agus a bhí sásra triáil mhaith a thabhairt dhúinn lenár bhfíocha a ghlanadh leo. Ní féidir linn dearmad a dhéanamh ar na hoibrithe a rinne obair dheonach ar an bpáirc ó am go chéile ag piocadh clocha, meascadh an chréatóg le gainearmh, gearradh an fhéir, agus cuid mhaith eile. Dá gcaithfinn ainn a chur ar chuile dhuine dár luu mé thusas bheinn ag scríobh fós ach tá buíochas mór ag dul do mhna tí Choláistí Cholumba a thug cathaoireacha dhúinn i gcóir Bingo chuile oíche Dé Céadaoin agus do Choiste Halla Éinne a thug chuile chabhair dhúinn. Mile buíochas do chuile dhuine a thug aon chineál cabhair dhúinn ar feadh namblíanta, bíodh sé beag nó mórr.

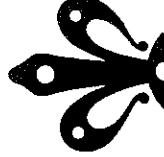
Mar fhocal scór d'fhiafraíann ar chuiel dhuine a úsáideann an pháirc seo agus na haiseanna a ghabhann léithe, aire mhaith a thabhairt dhóibh agus iad fhágáil mar fair tú iad, amhail is dá mba leat fhéin iad. Tá súil agam go mbainfidh chuile dhuine sásamh éigin, ar bhealach éigin, astu ar fad agus go dtuga Dia deireadh seachtaine breá griannhar spórtiúil, siocántha dhíobh go leir.

Púdraic Ó Lochlainn, Oifigeach Caidreamh Poiblí Choiste na Páince

Gach deá gnúi do Choiste na Páice

Tá fáilte i gcónai romhat san

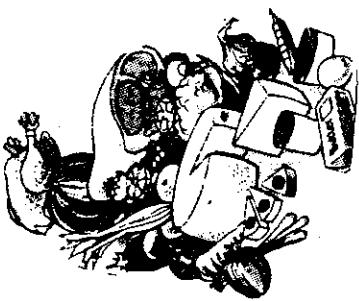
Imperial HOTEL

IMPERIAL HOTEL, An Fhaiche Mhór, Gaillimh.
Fón 091-63033/67762 Telex 28940

BUIÓCHAS

TUMÁS BREATHNACH TFO.

AN CHEATHRÚ RUA

Grósaer Ginearálta agus Búistéar

Calor Gas

Gach cineál earrá ar fáil

Guthán (091) 95121

Tá Coiste Pháirc an Chathánaigh fíor-bhuíoch dhóibh seo leanas a bhí go maith dhúinn le linn na hoibre le cúpla bliain anuas:

An tAire Pádraic Ó Tuathail T.D. agus Roimh na Gaeltachta, Raidió na Gaeltachta, Máirtín Bán Breathnach, Níoclás Ó Conchubhair Teo., Séan Breathnach, Ronnie Ó Gairbhí, Máirtín Óg Mac Donncha, Údarás na Gaeltachta, Iarráthóir i bhfeachtas na hUachtaráinachta, Roimh Saothair, Seirbhís Náisiúnta Daonchumhachta, AnCO, Coiste an Halla, Coláiste Cholumba, Na fir agus mná a bhí ag obair ar an bpáirc, John Mulqueen, John M. Gallagher B.E. M.B.A., Chuile dhuine a thug cúnamh deonach ar an bpáirc, daoine thug síntíús ag an mBingo, Áine Bn. Uí Dhomhnall, Bríd Bn. Uí Choistealbha, Cúntóirí ag an mBingo, Lucht freastal ar an mBingo, Daoine thug duaiseanna raifil agus crannchuir dhúinn, An tAth. Ó Mainnín, Coilín agus Brian (Adhamad Teo.), Siófán Ó Flatharta, Micheál Ó hIarnáin, Micheál Mac Fhlannchadha, Tadhg Ó Céidigh, Peadar Mac an Iomaire, Joe Thunder, Daoine a thug síntíús agus fógraí, Esso Teo., Jet Teo., Texaco Teo., Busanná an Bhingo, Coiste Sóisialta Chlódóirí Lurgan, Na fóchoisti uilig a bhí ag gníomhú le blianta go mór mór an fóchoiste tógála, An club sacair as urraíocht a gcuid postáig agus chuile dhuine nó eagraíocht a thug cúnamh ar aon bhealach.

Má tá d'ainm sa liosta seo tá muid fíor bhúioch duit ach má d'fhág muid amach thú de dhearmad, glacaimid do phardún. Mura bhfuil tú luaite ar chóir go mbeadh? Níl tú mál fós mar tá failte againn i gconaí roimh aon chúnamh gur acmhainn duit a thabhairt, mar a dírt an seansfhocal: "Ní bheathaíonn na briathra na bráithre", Cuir "neart inár ngéag", Déan "beart de réir do bhríathar".

Tá Coiste Pháirc an Chathánaigh an-bhuíoch don dream a thug sógraí agus síntíús le haghaidh an leabhar seo, agus ar chuile bhealach eile le cheithre bliana anuas.
Iarann muid ar an bpobal anois tacú leo chomh maith agus is féidir libh.

*Comhghairdeachas le Coiste na Páirce
as an obair mhór atá déanta acu*

CLUB SACAR NA CEATHRÚN RUÁ "Toureen Tornadoes"

Traenáil ag tosnú i mí lúil
Fáilte roimh Bailí Nuá

*Tá súil againn go n-éireoidh go maith
leis an athoscailt oifigiúil.*

Síntiúisé

Ba mhaith le Coiste Pháirc an Chathánaigh ár mbuiochas a ghluacadh leo sin go léir a thug síntiúisé idir bheag agus móré duinn le cheithre bliana anuas, go speisialta Banc na hEireann a thug síntiúisé £1,000 agus iad seo leanas a thug síntiúisé graofúla:

Údarás na Gaeltachta; Máirtín Óg Mac Donnchadha; Anglo Irish Banks; Banc Aontas Éireann; H. Williams; Máirtín Bán Breathnach; Óstán Imperial; Jackie Kenny; Coiste Sóisialta Chlóidóirí Lurgan; Pádraig Ó Lochlainn; Telemara; An tArd Eagpag Ó Cuinneáin; Coens; Tommy Varden; New Ireland Assurance; Múnláí Teo.; Coiste Sóisialta Mhúnláí Teo.; Irish Sea-Fresh Foods; Galway Milk Co.; Greaney Glass; Coláistí Cholumba; Coláistí Chiaráin; Irish Life; Eyre House Restaurant; Memory Computers; Sam Spud; Coca cola; Clada; Tí Mhóráin, Carna; Kevin Woods Jewellery; Joe Keane, Mám; Elkay Éireann Teo.; Western Pride; Tomás MacDonncha, Doireárta; Duffy's Bread; Peter Murphy Electrics; M.P.J. Tiles; Sean Loughnane; Ost na nOileán; Tríona Bn. Uí Chonghaile, An Trá Bháin; Pádraic Ó Conghaile, Camus; Oifig a' Phoist, Béal a' Daingin; Microfise Teo.

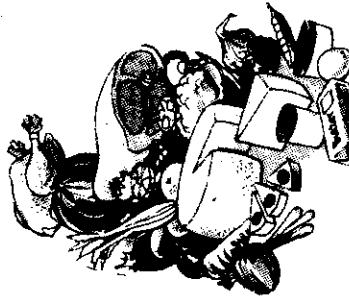
Taobh amuigh den liosta seo tá daoine eile a thug síntiúisé flaitiúla duinn agus a d'iarr orainn gan a n-aim a lua.

Tá áthas ar an gCoiste gur ghnóthaigh an Cheathrú Rua an chéad duais i gcomórtas Forbartha Pobail Údarás na Gaeltachta agus gur tugadh na hocht míle punt seo do Choiste na Páirce chun áiseanna breise spórt a chur ar fáil ar Pháirc an Chathánaigh.
Tá ár mbuiochas freisin tuillte ag Raidió na Gaeltachta a rinne urraíocht ar an Ionad Craoltá agus ag Nioclás Ó Conchubhair a rinne urraíocht ar na postáí. Táimid buioch chomh maith do Hughes & O'Donnell atá ag cur an stáitse ar fáil le haghaidh na deireadh seachtaíne seo, do Ronnie Ó garbhlí a rinne an chuid is mó den obair phláistíreachta saor in aisce agus do chuireadh dhuine eile a thug aon chúnannah ar aon bhealach.

Siopa Neansai

Bóthar an Chillín

Fón: 95024

Comhghairdeachas le Coiste Pháirc an Cháthanaigh

Seán Ó Catháin

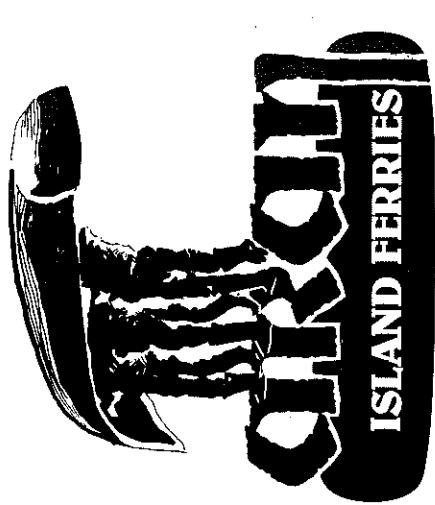
Ní bréag a rá gur baineadh craiteadh as daoine ar fud Chondae na Gaillimhe nuair a fógraíodh maidin Dé Máirt 3ú Feabhra 1948 go raibh John Keane tar éis bháis. Cailleadh é go gairid i ndiaidh 5.00 ar maidin de bharr taom croi a bhuaill é an oíche Domhnaigh roimhe sin. Ba é Seán Ó Catháin an pearsa poiblí ba mhó i gConamara le chúig bhliana ficheadh roimhe sin ó chuir sé suim sa ngluaiseacht náisiunta sa mbliain 1919.

Bhí toghachán ginearálta fógraithe agus bhí Seán Ó Catháin ag óráid-íocht i gceantar Chamuis an Domhnach sin nuair a bhuaill sé go dona. D'éirigh leis an carr a thiomáint abhaile ach ba bheag dóchas a bhí ag an Dr. Ó Máille ná ag speisialtoir galair croí as cathair na Gaillimhe. Tamall gearr sula bhásaign se chuir sagart pobail na Ceathrún Ruaidhe, an tAith. Ó Móráin an Ola Dheireanach air. Bhí Seán Ó Catháin báisaithe agus gan é ach naoi mbliana leis an leathcháed.

Bhí sé ina oifigeach leis an reisimint cailíúil Gael Mheiriceánaich “The Fighting 69th” le linn an chéad Chogadh Domhanda agus bhí a dheartháir Tim ansin lena ais chomh maith. D'éirigh le Tim an gradam crógaicta Crois de Guerre a bhaint amach. Nuair a tháinig deiridh leis an gcogadh shocraigh Seán Ó Catháin filleadh ar a thír dhúchais agus liostáil leis na Volunteers i 1919. Bhí tarraing ag cinníri Shim Féin ar a theach cómáí ag cuartú foscach is dídean agus bhí sé fén gníomhach ag bailiú eolaí le linn An Eigeandáil. Luitear leis go raibh luí faoi leith aige leis an obair seo agus bhí sé ina oifigeach san L.D.F. Le linn an arna seo. Toghadh é mar Chomhairleoir Condæ do Fhianna Fáil i 1927 agus bhí sé chun cinn go mór sa gcomháireamh i gceantar toghchánaofa. Uachtar Ard i dtoghachán Comhairle Condæ i 1940 agus arís i 1944. I 1939 rith sé i bhfothoghchán Dála a fógraíodh de bharr bás an Dr. Séan Tubridy T.D. Bhain sé suiochán Dála amach sa bhfothoghchán seo ach chaill sé a shuíocháin le uimhir bheag vótáil sa toghchán ginearálta 1943. Bhí sé ina Leas Chathaorileach ar Chomhairle Condæ na Gaillimhe, bhí sé ina bhall de Bhor Calphoirt na Gaillimhe, Cosite Gairmoideachais na Gaillimhe, Coiste Ospidéal Meabhair Gháilair Bhéal Átha na Shua. Roimhe sin bhí sé ina bhall de Choiste Ospidéal agus Ionaid Slainte an Chondae, ina chathaorileach ar Connacht Mineral Waters Co. agus ina chathaorileach ar Galway Printing Co.

Luitear le Seán Ó Catháin go raibh baint mhór aige le scéimeanna a cuireadh ar bun ar leas mhuintir Chonamara. Mar shamplaí, luitear an monarcha bréigán ins an Spidéal agus Casla, ardú i indeontais tithíocha agus Scéim na dTríthe Gloine. Bhí an-bhaint aige chomh maith le bunú na

Gach déá-ghuit ó

LADY OF ARAN DÚN AENGUS

LADY OF ARAN
ISLAND FERRIES

Ceadúnas agus árachas do 112 paisinéirí.

Sally agus Paddy O'Brien
Gach éolas, fón 72273

Turas go hoileáin Árainn, fágail Rosa a'Mhlíl 7 lá na seachtaine
10.00 a.m., 10.30 a.m., 12.30 p.m., 1.30 p.m., 6.30 p.m.

Rátaí speisialta do ghrupai.

Ionpairóonn an bád seo lasta chomh maith.
'Nil bealach níos deise le dul go hÁrainn ná dul líne.

gCearðscoileanna i Ros Muc, An Cheathrú ruá, Cnoc, agus in Inis Mór. Ag am a bháis mhair a bhéan céile (Brid de Búrca as an gCarn Mór ó dhúchas), deirfiúr leis í mBearna (bean Mhícheál Canning) agus deartháireacha Mícheál (a bhí ina mhúinteoir Ceardscoil i gCarn Mór ag an am) agus Tim a bhí i Nua Eabhrach ag an am.

Deintear nach raibh cur síos ná inseacht scéil ar an méid daoine a bhí bailithe nuair a tugadh a chorpa ón teach go dtí Teach Pobail Mhic Dara

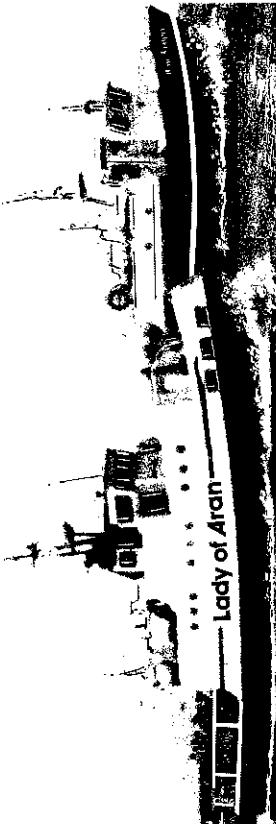
tráthnóna Dé Céadaoin. Fuí agus an corp ag sroichint doras Theach an Phobail ní raibh deireadh an tsuia fós ag bogadh ón teach. Luitéar chomh maith go raibh níos mó ná leathchéad carr sa mórsíúl. Ní raibh a leithéid ann roimhe i gcuimhne na ndaoine. Ba é an tAth. Aindriú Ó

Móráin a bhí i gceannas an seisear sagairt a ghlaic leis an gcorp ag doras an Teach Pobail. Luaign an Curadh Connachta an liosta mar seo a leanas do dhaoine aitheantaí a bhí i láthair:

*Mr. and Mrs. M. O'Flaherty, Galway; Mr. Charles Costelloe, Galway;
Mr. W.B. Gavin, solicitor, Galway; Mr. Mark Conroy, solicitor, do.; Dr. J. McHale, do.; Dr. J. Burke, Dr. Christina Begley, Leenane; Mr. J. Begley, do.; Mr. R. Lee, Assistant Co. Surveyor; Mr. J. Cullinan, do.; Mr. J. Walshe, solr., Galway; Mr. Martin Freaney, do.; Mr. Frank Bell, do.; Mr. J. Colieran, do.; Mr. and Mrs. M. Keane, An Cnoc; Mr. and Mrs. Michael O'Donnell, Carraroe; Mr. and Mrs. Matt O'Donnell, do.; Mr. Matty Murphy, Galway; Mr. Jim Kelly, G.P.O., Galway; Mr. Colman McDonagh, do.; Mr. R.H. O'Toole, Lettermore; Dr. J. O'Toole, Galway; Mr. and Mrs. Sedwards, do.; Mr. Paul O'Dea, do.; Mr. P.J.*

Corp Sheáin Uí Chatháin á ionpar isteach chuig Teach Pobail Mhic Dara.

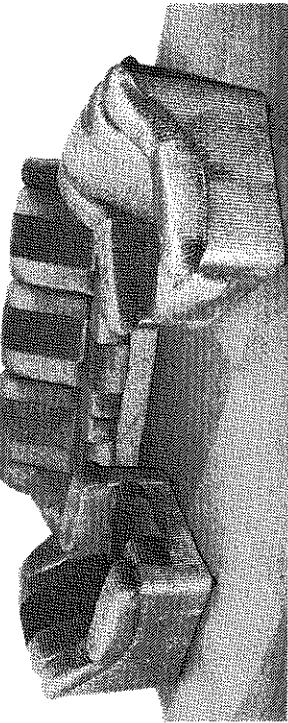
Lady of Aran

Higgins, do.; Mr. Michael O'Toole, Annaghvane; Mr. John Dirrane, Carraroe; Mr. Tadhg O'Shea, Rossaveal; Mr. L. Murphy, N.T.; Tomás Uas. (Bán) Concannon; Mr. M.J. Higgins, N.T.; Mr. Sean Donnellon, N.T.; Mr. and Mrs. Michael Moran, Carna; Dr. Phil Tubridy, Mr. C. Lydon, Galway; Mr. M.F. Lydon, do.; Mr. Sam Maguire, County Librarian; Mr. Michael Coyne, Galway; Mr. P. Mac Gabhain, Gaeltarra Eireann; Mr. S. Ó Baoghail, C.E.O., Galway; Mr. W.A.F. Sandys, solr., do.; Mr. J.J. Cotter, Locanbeg; Mr. Stephen Forde, Galway; Mr. Jack Kenny, Limerick; Mr. W. Kenny, Claremorris; Martin Uas. Breathnach, O.S., and Mr. C. Connaughton, Galway.

Suites Supreme Furniture

NEW EXTENSION NOW OPEN

Best Value • Best Selection • Best Price

BEDDING VALUE

3 ft Beds from £45

4'6" 6 leg Divan & Mattress only £69

4'6" Deepbase orthopaedic Divan's only £99

3 ft 2 Drawer Divans £110

4'6" 4 Drawer Divans £149

Bunk Beds from £119

Free delivery to Connemara
Finance arranged

Best of luck to Páirc an Cháthánaigh
Suites Supreme Furniture
TUAM ROAD, GALWAY

*Más ar do bholg nó ar do dhoimíthú
bíodh compóirt agat le Suites Supreme.*

An Taoiseach Éamonn de Valera i láthair

Shroich an Taoiseach Éamonn de Valera an Cheathrú Rua maidin Déardaoin le haghaidh na sochraide áit a raibh Gárda Onóra le fáiltíú roimhe. Bhí a intón Máirín de Valera M.Sc. in éineacht leis chomh maith lena Aide de Camp Commd. Séán Brennan. Ceiliúradh Alfreann na Marbh i dTeach Pobail Mhic Dara agus ina dhiaidh sin tugadh an corp chuig reilíg Bharr a' Doire. Shiúil an Taoiseach Éamonn de Valera chuiteachoismeáig den bhealach ón teach pobail go dtí an reilíg. Arsin a cuireadh corp Sheáin Óig Chatháin i gcré na cille i Barr a Doire le gradam ionlán mhileata. Gerald Bartley as an gClochán a thug an óráid ag béal na huaise. B'iontach an rud é a deir Gerald Bartley go raibh Taoiseach ná thíre i láthair. Comhartha a bhí ann ar an meas a bhí ag an Stát ar Sheán Ó Catháin. Laoch a bhí ann, Gael den chéad scoth agus fear a bhí sásta troit ar shon na síochána. Thar aon rud eile a deir Bartley ba fear oibre a bhí ann agus bhí sé seasta ag obair ar shon Mhuintir Chonamara. D'aireodh Conamara uathu é a deir sé agus ba léiriú maithar sin an méid daoine a bhí i láthair as chuite cheard do Chonamara. InGaeilge a labhair Gerald Bartley.

Páirc an Cháthánaigh

Thug Maití Ó Domhnaill le fios do thuirisceoirí go raibh sé i gceist an pháirc nuá a bhí le déanamh ar an gCeathrú Rua a ainmniú i ndiaidh Sheán Ó Catháin. Páirc an Cháthánaigh nó Keane Memorial Park a thabharfaí ar an bpáirc phobail seo a deir sé. Bhí sé i gceist ag Ó Catháin le tamall túis a chur leis an obair ar an bpáirc agus bhí cúnamh mór tugtha aige chun deontas Stáit do £1,500 a fháil. Chomh maith leis sin bhí goleor oibre déanta aige chun £500 a bhailiú go háitiúil. Ní thiocfaidh deiridh leis an obair sin a deir Maití Ó Dómhnaill, leanfai léi ní go mbeadh páirc curtha ar fáil don phobal.

Omós do Sheán Ó Catháin

Nuir a shroich an Taoiseach Éamonn de Valera Teach Pobail Mhic Dara bhí gárda onóra ón nGarda Síochána ansin roimhe faoi cheannas an Cheannfhoirt H.V. Mc Manus as Gaillimh. Ba é Aindriú Ó Móráin, sagart pobail na Ceathrúin Ruaidhe a cheiliúr an tAifreann agus ina theannta bhí an tAth. T. Callanan, S.P. Na Philipíni; An tAth. J. McNamara, C.C., An Cheathrú Rua; An tAth. G. Callanan, S.C., Leitir Móir; An Canónach N. Donnelley, S.P., An Spidéal; An tAth. W. Ó Móráin, S.P., Ros Muc; An tAth. P. Ó Dea, S.P., Baile Chláir na Gaillimhe; An tAth. M. Eaton S.C., An Cnoc; An tAth. Eric Mac Phinn, Ollscoil na Gaillimhe. Mháirseáil Óglaigh de chuid an sean I.R.A. le hais an chónra chun na reilige agus caitheadh urchair os cionn na huaighe. I dteannta an Taoisigh agus a iníon Máirín agus an Commd. Ó Braonán. Lúaigh an Curad Connachtach an liosta seo a leanas do dhaoine aitheantais:

The large attendance, in addition to the Taoiseach, Miss de Valera and Col. Brennan, included Lord Killanin, Mr. and Mrs. G. Bartley, Ald. M.F. Lydon, Mr. J.W. Mongan, Senator L.E. O'Dea, Senator L. o'Buachalla, Mr. C.I. O'Flynn, Co. Manager; Mr. Geo. Lee, B.E., Co. Surveyor; Mr. C.C. Copeland, Chairman of Galway Harbour Board, together with Capt. T. Tierney, Harbour Master, and Mr. E.R. Ryan, M.E., Harbour Engineer, representing the Harbour Board; Mr. Sean O'Doherty, Chief executive Officer of the Co. Vocational Education Committee, and Mrs. O'Doherty; Mrs. C.C. Copeland, Galway; Capt. P. Power, Galway; Dr. and Mrs. O'Malley, Bealdangan; Seoirse Uas. O'Conghaile, Mr. and Mrs. Percy Kelly, Galway; Mr. and Mrs. T. O'Connor, Saltihill; Mr. Martin Dolan, Galway; Mr. C. O'Malley, Rosmuc; Mr. R. Curley and Mrs. Curley; Mr. Paul O'Dea, Galway; Mr. P. Higgins, Galway; Mr. W. J. McCoy (Messrs. Beamish).

Chuir Bord Chalaphoirt na Gaillimhe a gcuimní ar ceal an Mháirt dar gcionn agus d'fhligh siad a mbratach. B' amhlaidh freisin don bhratach a bhí ar oifigí Fhianna Fáil i gCathair na Gaillimhe. Is mar seo a leanas a chuir an seanadóir Liam Ó Buachalla síos ar bhás Sheán Úi Chatháin sa gCurad Connachtach:

“Tá Seán Ó Catháin básaithe! Is buille uafásach na focla sin. Nil aon shear ná bean ó theorainn thoir na Gaillimhe go dtí cladaich fiáin Chonamara nach bhfuil lagatthe ag an mbuille sin. Seán Ó Catháin básaithe! Saighdiúr cróga ar lá! Gael dílis eile

*Gura fada buan í an Pháirc,
Dream a déanta
Agus lucht a húsáide*

Comhghairdeachas

Cumann Lúthchleas Gael An Cheathrú Rua.

*imithe ar chuan na marbh. Seirbhíseach umhal eile do chuid Róisín
Dubh ar iarráidh! Ní hiontas cumha agus meala orainn.*

*Ba dhuine é Séan Ó Catháin a d'oirbhíth go tréan duíhrachtaich ar
shon a thíre ariamh agus a d'oirbhíth le dúthraacht faoi leith ar shon
mhuintir na Gaeltachta. Ar an gComhairle, ba mhór ag gach éinne
an chiall mhór agus an stuaim a bhí ina chuid moltaí agus comhairle
i gcónai. Ba ball é do Choiste Gairmoideachais Chondae na
Gailimhe. Ins an gCoiste sin a nochtaigh sé go soiléar a threacha
móra intleachta. Ba mhór í a mhuiuin as an oideachas — agus ní
hiontas sin! Nach bhíaca sé fein an sírthoradh ar obair na scoltacha
a ghnóthraighe sé do Chonamara!*

*Bhí spéis aige i chuireadh shórt. Chuir sé a lán tionscail ar bun.
Throid sé le haghaidh bóithre, throid sé le haghaidh ospidéal, throid
sé ar shon nambocht — ba é a gcearaid sin. Agus bhuaignigh sé an troid
dóibh. Bhí sé deacair a sharú d'fháil! Tá a fhios againn sin.
Sinne i gcúis na Gaeilge agus sinne i gcúis Fianna Fáil, tá ár gcroí
briste — ach cuimhnímis ar na focal deiridh a dúirt sé inn. “Tá sibh
ag an gcorosbhóthar. Leamhgí de Valera agus treoireoidh seisean
sibh ar bhóthar na frinne, ar bhóthar bhur leasa agus ar bhóthar na
saoirse.”*

*‘Tá Séan Ó Catháin básaithe! Go raibh criost na Páise géire á
thionlacan go dtí an t-ionad ba dhuil dó mar shár-Chrisotaí agus
sár-Ghael i ríocht na nAingeal.’*

Liam Ó Buachalla

Scíobh P.J. Higgins, bainisteoir Galway Printing Co. agus Paul O’Dea, bainisteoir Connacht Mineral Waters Co. faoina bhás ins an gCuradh Connachtaich freisin. B’fhiú b’fhéidir cíupla abairt a lua anseo:
“He understood no half methods. He hated injustice and deception. He was at times blunt to the point of being misunderstood, but his generous Irish heart sought only to build standards which would mean justice and comfort for all.”

Nach bocht an scéal againn inniu sa nGaeiltacht
Bás an Iar-Ghael atá anois faoin bhifód.
Sé Séan Ó Catháin é, príomháidh na hÁite
Beidh cuimhne cinn air ag Gael go deo.

Ba mhór é a ainm ar fud an cheantair,

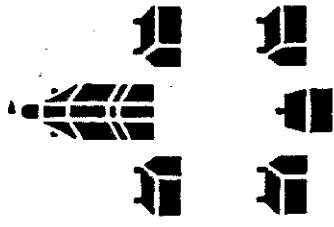
An mórshíll ag sineadh amach thar an Scoil Naisiúnaita nō Coláistí Cholumba anois.

I mBaile Átha Cliath, i nGallimh agus na Státaí fín,
An áit a chaith sé seal ag obair go neasta
Go dtáinig sé abhaile i measc cárde Gael.

Comhghairdeachas le Páirc an Chathánaigh ó

Irish Permanent Building Society

Ba bheag é a leisce ar bhóthar ná ar bhealach
Ag lorg chuire bhealach a dhéanadh leas don trú,
Más dole nó teach é bóthar nó bealach
Bhí sé i gconaí ag faire lena fháil faoi réir.

Bhí sé ar chuire bhrainse dí ndéanadh leas duinn
Ar Bhord na Sláinte is ar scéim na dtithe
Ar obair an chalaadh le móin is feamaínn
Is ar scoil Ghairmoideachais, ag déanamh slí.

D'fhéadfadh sé fanacht istigh ar maidin
Is gan corráí amach go meán lae.
Ach suí cois teallaih gan buairt ná arraid
Ag cuir an am thairis ag scriobh is ag iéamh.

Bhí chuire shórt maiteas aige dá gcuirfeadh sé suim ann
Idir bia is beatha agus neart le n-ól.
Tithe is talamh, móin is leasú
Carr is capall go dtí an bád móir.

Ba bheag leis a leas do chuire cheantar
Ba mhór a bhíodh is an dul chun cinn
Níor dhúirt sé ariamh is mise a fuair é
Ach an gníomh a dhéanamh le fiall a chroí.

Tá a chorpa glan uasal i mBarr a' Dhoire,
Agus gach maidhim á chaoineamh le crá trom géis,
Is éanacháí na mara ag éagaoi a lethrom
Mar gneall ar a chorpa atá go doimhín i gcré.

Beannacht na nAspal ort a Sheáin a chara
Beannacht Phádraig, Colm Cille is Brid.
Beannacht Mhuire is Iosa Criost ort
Agus beannacht na ndaoine atá go bocht i do dhiaidh.

Branches:
67124/5/7 Galway Shopping Centre—Bainisteoir: Jimmy Duggan
66286/7 Eyre Square. Bainisteoir: Michael Heaslip.
23785 Salthaill. Bainisteoir: Michael Quaid.

Nuaire a bhíonn tú i nGallimh buail isteach agus cuir cúpla punt
isteach agus faigh an ráta is airde is féidir.
Tá aithne ag gach duine ar Jimmy agus breathnóidh sé amach
duit.

Ó DUINN

An Spidéal

**Take Away — Má tá ocras ort
Buail isteach**

Comhghairdeachas le Páirc an Catháinigh

Risteard Ó Laoi

Maigh Cuilinn

Gainimh agus Gravail

Fón: (091) 85123

Gach deá ghuí do Choisite na Páirce

Athraed Teo.
Doirse & Doirse Frithsheasadh Time
Fuinneoga & Gloine
An tAonaid Cistim.
Fón: 091-72290

Léiriú don dráma *An Broc Dubh*, a scríobh an tAth. Mac Aoidha, i dieach an Ardmhéara, Baile Átha Cliath.
Ó chlé: Cáit Seoige (Cuileán), Máire Ní Fhlatharta, Bríd Bn. Uí Chonaire, Alfie Byrne (Ardmhéara), Jimmy Mac Donncha (An Demesne), Mairéad Ní Dhonncha (An Demesne), Mairéad Kennedy (Dóire Fhearta), Mae Murray (Cuileán), Máire Ní Loideáin (An Rinn), Seán Ó Catháin, Máire Ní Dhonncha (Cladhnach), Máirtín Ó Domhnaill (Bóthar an Chillin), Séan Ó Mac Eoin (Cuileán), Pádraig Ó Cualán (Cuileán), Maitiu Ó Domhnaill agus Cóilín Kyne (Cuileán).

Toghchán

Cháll Seán Ó Catháin a shuiúochan Dálaí 1943 le beagán vótáí. Bhí 3,204 vótáí aige rud a d'fhág é 489 taobh thair do E. Corbett (F.G.) a togadh. Idtoghchán 1944 bhailigh sé 4267 vótá Rud a d'fhág é 523 vótá taobh thiar do M.F. Lydon Fianna Fáil each eile a fuair an triú suiochán. Tharla rud an-spéisíúil i dtoghchán 1948. Cuimhnigh go raibh Seán Ó Catháin báisithe ó thráthnóna Dé Máirt roimhe sin ach mar sin fén vótáil go leor daoine dó.

Bhí an ceannteideal seo a leanas ar an gcuradh Connachtach an deireadh seachtaíne sin “Many Votes Cast for Dead Candidate.” Fuair Seán Ó Catháin 2146 vótá sa toghchán sin.

Nóta:

Ba mhaithe liom mo bhúiochás a ghalcadh le chunile dhuine a chabharraigh liom an t-alt seo a chur le cheile. Táim in amhras faoi chíupla focal san amhrán agus freisin nílím cinné cé a scriobh an t-amhrán. Chuirfinn fáilte roimh an eolas sin. Os rud é go bhfuil go leor dá bhfuil luaite san alt sin ar shlá na fiúnneas guimhneas síorraí dóbh uilig.

Peadar Ó Flatharta

Gach deá ghuí do Choiste na Páire

Gruagaire Mary Joe

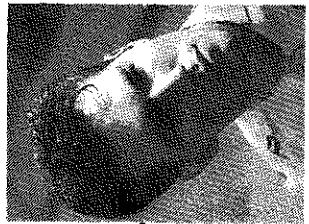
MÁIRE BERNADETTE NIC DHONNCHADHA
Bóthar Bui, An Cheathrú Rua

Oscailte 5 Lá

Máirt, Céadaoin, Déardaoin

10.00 a.m.-7.00 i.n.

Dé hAoine **10.00 a.m.-9.00 i.n.**
Dé Sathairn **10.00 a.m.-7.00 i.n.**

Polladh Cluasa (Ear Piercing)

Mile buiochas dár gcustaiméirí uilig.

Castar na daoine ar a chéile — Paidi Ó Sé captain Chiarrai agus Cathaoirléach Choiste Pháirc an Chathánaigh Seosamh Ó Loideáin.

Gach deá-ghuí do
Pháirc an Chathánaigh ó

Stiofán Ó Loideáin & a Chomh. Teo.

Nach fada ó bhaile a chuaigh cuid acu ag speiceáil ar pháircanna eile!

Focal ón Uachtaráin

An Cheathrú Rua = Pobal beo bríomhar uailmhiannach

Máirín Tommy Ní Loideáin

An Bóthar Buí, An Cheathrú Rua.

Gruagaire Fir agus Mhá

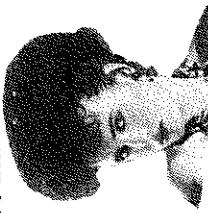
Uaireannta oscailte:

6 lá na seachtaíne — 10.00 r.n.— 6.00 i.n.
Dé hAoine — 10.00 r.n.— 9.00 i.n.

Pollann muid na cluasa freisin!

Fón (091) 95220.

Guin gach rath ar an oscailt

Is iomaí ócaid agus cús gradaime's ceiliúradh a bhí ag pobal na Ceathrún Ruaidhe i rith na mblianta agus beidh cús gairdeachais is urraime acu arís an deireadh seachtaíne seo nuair a osclofar an pháirc áitiúil tar éis tréimhse fada oibre obair is forbartha.

Níl aon amhras faoi ná go mbéidh an pháirc seo mar lár-ionad spóirt is caitheamh aimsire san gceantar san todhcháil agus mar is eol dhúinn go léir is níos tábhactaí a bheas a leithéid de áis ag fail. Más fior do na saineolaíthe é ar chúrsai síceolaíochta agus sástacha oibre beidh sí níos tábhactaí amach anseo mar do réir mar atá tréithe Geilleagair á léiriú beidh i bhfad níos mó daoine óga díomhaoineach ná mar atá faoi láthair sna blianta atá le teacht agus ní bheidh rogha acu ach diríú ar chúrsaí léisiúir — gné den saol a bhfuil ana bhéim á chur air i Meiriceá i láthair na huairé. Mura mbéidh sé ar chumas ár ndream óg tайл réidh lena bhfuinneamh i spóirt agus i gcaitheamh aimsire is doirciúil an sochaí a bheas againn san gceantar mórhimeall amach anseo.

Ar ócaid stairiúil mar seo bíonn duine ag caitheamh suil siar ar na blianta atá caite agus na hathraithe móra a tharla san gceantar lenár linn fhéin. Níl aon amhras faoi ná gur tharla athraíte suntasacha sóisialta, fostáocha agus oideachasúla le chúig bhliain is fiche anuas.

Ag tagairt do chúrsai oideachais is fior a rá go raibh dealtaí na Ceathrún Ruaidhe amháraich go raibh déá chóras odieachais á shaothrú san gCeard Scoil siar chomh fada le lá na dtíortha agus ansin tharla réabhlóid eile oideachais i dtús na seascadáil deireadh na gcaogadáil nuair a thugt mná rialta na Toirbhirte Meán Oideachas isteach go dtí an ceantar don chéad uair agus an seans cursa léim a leanacht go dtí an Ardeist. Is beag scoláire sa gceantar a raibh an seans seo acu go dtí seo mura raibh siad i n-acmhuiunn duí go coláistí cóntaíthe as baile. Is dtús am a gceantar na Ceathrún Ruaidhe bhíodh an chuid is mó de scoláirí dírithe i dtreo na múinteoiríreachta agus is duine sé né seachráin a lean cursáil acadúla cosúil le innealtóireacht, leigheas, cuntasaocht, nó na réimsí trainteolaíochta ach anois sa lá atá inniu ann tá athrú tagtha ar an stáid seo agus tá a láin soláirí as an gceantar ag leanacht cursáí ríomhairesreacht, innealtóireachta, mar sin sna foinsí Ard Oideachais ar fus na tire. Tá suil againn go leanfaidh an tréith seo agus go mbeidh ár ngútum óg in ann gairmeacha beatha proifisiúnta a thógáil le eagraíochtaí cosúil leis an Údarás agus an tÚdarás forbartha tionscail agus leithéidí sin. Ag trácht

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce
Ó

Comharchumann Shaillearna Teo.

agus óna bhfó-chomhlacht:
Fód Glas Teo.

Na hAille, Indreabhán, Co. na Gaillimhe.
Fón: (091) 93107.

Hireáil Innealra, Scéimeanna Uisce, Réiteach Suíomhanna,
Baint Mhóna agus ri

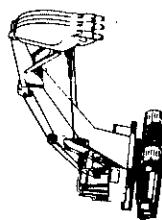
Gaoigh orainn nó buail isteach chugainn, beidh fáiltéromhat.
Ofiagh oscailte, trasna ó Ghairmscoil Cholm Cille, chúig lá na seachtaíne 9.00 a.m — 5.00 p.m.

ar chúrsáí oideachais sa gCeathrú Rua i.e. bun-oideachas agus iarr-bhunoideachas níor mhiste a rá ná gur áis is thábhachtach a bheidh sa bpáirc do na scoileanna go léir. Agus muid ag caint ar fhobairt an oideachais sa gCeathrú Rua níor cheart gan tagairt a dhéanamh do dhaoine cosúil le Piarsas Ó Conaire agus a bhean Bríd, am tSiúr. Rita Ní Thuathail a thug seirbhís gan teora do ghasúir na háite le blianta fada.

Tugann seo ar aghaidh muid go dtí cursáí foistaóchta agus oibre sa gceantair agus an t-athrú suntasach a tháinig air ó thuás na seascadáil ar aghaidh. Roimhe sin is beag cainte a bhí ar fhobairt tionscail nó monarcain sa gceantar seo. Ní raibh móran i ndán do dhaoine óga an uair sin ach an bád bán mar a thugaí uirthi mura ndeachaigh siad le cursáí léinn. Bhí an imíre go forleathan as na ceantracha éagsúla agus iad ag tabhairt a n-aighaidh ar Shasana go mór mó. Ach ansin thosaigh Réabhlóid Tionscail sa gceantair agus tré Ghaeltarra Éireann agus an tÚdarás ina dhiaidh sin tóghadh na monarcain éagsúla ar an eastáit agus don chéad uair is dócha bhí ar a lán den fhórsa oibre áitiúil iad fhéin a chur in áirithé do chineál nua oibre nach raibh taithí ag a lán acu air, ach is mó an chreidíunt dhoibh go ndearna siad sin go héifeachtach agus go bhfuil siad ar fhórsa saothair chomh foirfe éifeachtach is atá ar fáil i n-áit ar bith.

Ach is cùis buarthá agus éadóchais dhúinn go bhfuil meath suntasach ag teacht agus tagtha ar an líon atá foistaithe le déanaí agus tá súil againn go gcuirfear an t-airgead riachtanach ar fáil don Údarás chun cuma slán folláin a chur ar an Eastáit arís. Cuireann muid fáilte roimh na scéimeanna úra foistaóchta agus obair pobail atá dhá riarradh faoi choimirce an Údarás agus an Seirbhís Náisiúnta Daonchumhachta. Tá scéim den tsaghas seo idir láimha ag Cosite Pobail na Ceathrún Ruaidh i gcomhair le Coiste na Páirce. Tá sé mar aidhm ag cuid den scéim seo maisiú agus slach a chur ar an gceantar agus le conchoibriú agus tacáiocht ó mhuintir na háite ba cheart go mbeadh seo tarbheach chun turasóirí a mhealladh isteach. Tá uailmhithe ag an gCosite Turasóireachta a bunaíodh le deireannáí sa gceantar cursa galif a fhobairt agus ba iontach an áis ann fhéin é ach is pleán fadéarmach é i láthair na huaire.

Ní féidir a rá ná níor cheart a rá gur pobal ábharach iad pobal na Ceathrún ruaidhe agus tá go leor obair dheonach ar siúl sa gceantar le blianta anuas ar mhaithie le leas agus feabhsúchán na sean, na bpáistílagtínneacha agus daoine fásta mallintimeacha. Tá moladh móré agus creidíunt ag dul do áiteacha cosúil le Áras Mhic Dara, Tigh Nan Dooley, Bruach na Mara agus an t-ionad lae síciatrach a bhfuil sár obair á dhéanamh acu ar son na ndreamanna thuasluaithe. Dár ndóigh tá tuiscint áitiúil anois ar na deacrachtaí a bhíonn ag daoine mar seo agus ní gá a rá

Gach déagú don Oscailt ó

Mháirtín Bán Breathnach Teo.

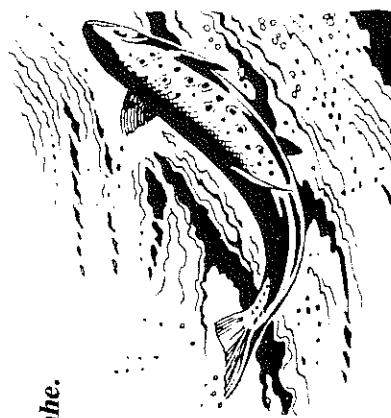
DOIRE NÉ, CASLA. Fón 091-72169.

Inneala ar Cios
Clocha, Gainnímh agus Gairbhéal, Clocha Gearrtha.
Diolachán agus athchóiriú caranna, Peitreal agus Diósáil
agus Ergas. Rothair Raleigh.

BOLUSSCE

An Spideal,
Connamara, Co. na Gaillimhe.

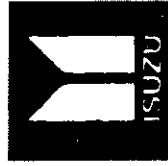

Stéig & Seafood Bar
Fón: (091) 83286

GEMINI MOTORS LTD.

College Road, Gaillimh.
Fón: (091) 66480/66481

Main ISUZU Dealers

Chuile chineál
Carrannáí, Leorraithe agus Jeepanna

Petrol nó Diesel

Fear Chonamara — Tom Kelly

Coiste Leath Mharathon na Ceathrún Rua

*Gach rath agus déá-mhéin
d'oscailt Pháirc a' Cháithanaigh*

A' rith tusa ar an gCeathrú Rua fós?
Níl aon leithscéal agat anois!
Bí linne ar an 27/12/86

Duaiseanna do chuile chríochnóir

go mbíom tacáiocht an phobail le fáil ag na hionaid seo. Tá dul ar aghaidh iontach tagtha san tséirbhís seo le blianta anuas agus is beag cainte a bhí air le lím ár n-óige ach na dreamanna seo a chuir isteach i n-institiúidí amach as a dtimpeallacht fhéin agus ina lán cásanna gan trácht orthu ina dhiaidh sin. Tá moladh agus creidiúint mhór ag dul do dhreamanna éagsúla cosúil le Údarás na Gaeltachta, Roinn na Gaeltachta nó aon dream eile go mór mór an dream áitiúil a thug cúnamh ar son aigeadú agus coinneál na n-aifeacha sin.

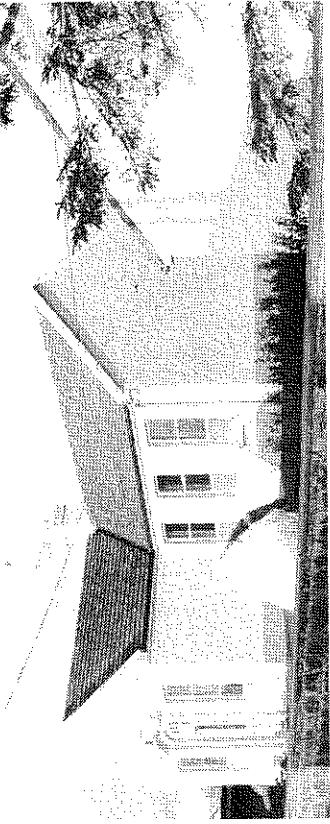
Ní gá a rá mar sin go bhfuil athraithe suntasacha tagtha chun cvim sa gCeathrú rúa le blianta anuas. Cuireann sé áthas orm a rá gur ar mháth le leasa ár ndaoine óga a bheidh na hathraithe seo go léir. Beidh an pháirc ann fhéin ina áis iontach tábhachtach dhóibh chomh maith leis na fó-aíseanna timpeall uirthi. Is breá folláin an caitheamh aimsire í agus bhíodh an traidisiún i gceónaí sa geocantair — daoine óga bailíú le cheile ar an Muing mar a thugtaí uirthi ag lascadh báire. Tá súil againn go mairfidh an traidisiún seo agus le cúnamh Dé nach mbeidh sé i bhfad go mbeidh Sam ag ligean a scíth i seomrá feistis ná páirce — mí i seilbh Pháidí Ó Sé ach i seilbh Aodán Ó Sé atá ag baint amach déá chliú dhó fhéin i láthair na huaire i bpéil idir Chondae.

Tá ard mhíoladh ag dul do choiste áitiúil na páirce agus an déá obair atá déantá agus is iontach an ócaid agus an ghradam é don Cheathrú Rua freisin. Tá súil againn go n-éireoidh go geall le imeachtaí na deireadh seachttiane.

Seán de Paor

An clár scór á réiteach. Nach minic a chaithfear siúil air amach anseo.

An Ghráinnseach Úr

An Spidéal

Sailéadaí, Lón, Anraith baile, Tae & Caifé.
Fón (091) 83398.

Óstán na Páirce

An Spidéal, Co. na Gaillimhe.

Óstán ar fáil do bhainiseacha, coisir, seimineáir agus rí.

Fón 091-83159/83207.

Áras Mháirtín Úí Chadhain

Tá sé ós ciomn leathchéad bliain ó shin ó bunaíodh Gairmscoil ar an gCeathrú Rua. Bí Brid Ní Loideáin as Seanamhóinín, An Spidéal an chéad Phríomhoide a bhí ar Ghairmscoil na Ceathrún Ruaidh nuair a hoscláidóth an scolt sin i Mí Meán Fómhair 1935. Ar na muinteoirí eile a bhí ann an bhláin sin, bhi Colm Breathnach as na Forbacha agus Máire Ní Phátharta as Bearna. Dhá scór scoláire lae a bhí ag freastal ar an nGairmscoil i 1935 ach bhí ranganna óiche ar síúl chomh maith do phobal na háite. Bhain Gairmscoil na Ceathrún Ruaidh cáil amach i bhfad is i ngearr le cumas aisteoireachta a cuid scoláiri. Thug scoláirí na scoile seo a gcéad chuaireat ar Bhaile átha Claithe i 1936. Cé go bhfuil clú agus cáil bainte amach ag an Athair Pádraig Standún mar scribhneoir, ní hé an chéad sagart é i bpobal an Chillín a chur peann le páipéar. Scriobh an Ath Pádraig Mac Aodha a bhí ina shagart pobail sna tríocháidí drámaí agus léiríodh sa Gairmscoil iad. Cé gur mór ag lucht léinn an lae imiu oideachas pobial, ní mór cuimhníú gur thug Gairmscoil na Ceathrún Ruaidh deich mbliana fishead seirbhís san oideachas aosach do phobal an cheantair seo. Bhíodh Bean Mhic Giolla Áin agus Sorcha Ní Cheannabháin ag múineadh fioldoreachta, sniomhachán agus cniotála. B'as Gort a' Choircé an bheirt acu agus ní amháin go mbidis ag múineadh sa Ghairmscoil féin, ach theidis timpeall ag múineadh na gceirdéanna seo i mbalite a bhí i bhfad ón scol. Chuirtí ranganna óiche ar fáil freisin in ábhair phraicticiúla. Tosatodh ag múineadh clósairbhneoreachta sa scoil agus d'fhan sé sa phost sin go dtí gur ceapadh é ina phríomhoide i Scoil Chuimsitheach Chiaraín ar an gCeathrú Rua i 1966. Tá sé éirithe as a

TIGH CHUAILÁIN

Coill Rua.

Oíl do dheoch ar do chomháirt ar do bhealach siar nó aniar.

Fón 83133.

Go n-éiri leis an oscailt.

CORRIB RESTAURANT

Oscailte Luan — Satharn 10.00 a.m.—1.00 p.m.
Bricfeasta, lón, dinnéar, a la carte.

Fón 63609.

Tigh Mhac an Rí

Aille, Indreabhán.

(Siopa Mace)

Serbhís peitréil, Diossal bán & dearg. Kosangas, gual & rl.

Fón 93210.

Seán Ó Máirtín Teo.

Cré Dhúbh, An Spidéal.

Déantúsaíocht fuinneoga, doirse, staighrí, as chuire chineáil
adhmad. Réiteach adhmad i gcomhair an tí.

Fón 83298

Tigh Phróinsias

An Spidéal.

Fón 83101.

Groáraí, Gual, Cemem, Seanchuidh ar fáil.

Tí Hughes

An Spidéal.

Togha óil & ceol i gcónaí.
Fón (091) 83314.

phost anois ó 1979. Tá an Cheathrú Rua go mór faoi chomaoín aige féin agus ag a bhean chéile Bríd as na blianta fada seirbhíse a thug siad d'óige pároiste an Chillín.

I 1970 cheannaigh Coláiste na hOllscoile, Gaillimh an tsean Ghairmscoil a bhí fágtha folamh ó hosclaíodh an Scoil Chuimsitheach i 1966. B'a iar-mhúinteoir de chuid na scoile Cuimisithe a chuir an Ollscoil curam deisiithe na sean Ghairmscoil agus Ionad le haghaidh cursaí Gaeilge do chomhlúadar na hollscoile a dhéanamh di. I 1976 shocraigh an ollscoil gur Áras Mháirtín Úí Chadhnain a thabharfá ar shean Ghairmscoil na Ceathrún Ruaidh feasta. Níor bhí stráinsear ar bith Máirtín Ó Cadhain ar na gCeathrú Rua. B'é a d'oscail Feis Iarchonnachta ar an gCeathrú Rua ar an naoú lá déag de Lúansa 1934. Thapaigh sé a dheis ar an ócaid sin le brú a chur ar rialtas an ama sin tailtí lár thíre a roinnt ar fheilméaraí bochta Chonamara. Chum sé dráma bunaithe ar an mianach a phléasc i gCois Pharraige i 1917 agus ba ar an gCeathrú Rua a shocraigh sé an dráma seo a léiriú. B'iomaí cuairt a thug sé ar an gCeathrú Rua i rith a shaoil. I Méánáir 1986 shocraigh Coláiste na hOllscoile, Gaillimh i gcomhar le Roinn na Gaeltachta Ionad Sealbhaithe agus Buanaithe Gaeilge a bhunú in Áras Mháirtín Úí Chadhnain. Tá tríú fostaithe go lánaímearthá san Ionad seo faoi láthair agus i dtéannta le bheith ag cur cursaí Gaeilge de chineálacha éagsúla ar fáil, beidh na daoine atá ag obair san Ionad seo ag cur cursaí ar fáil agus deiseanna eile le cuidiú le muinir Ghaeltacht Chonamara eolas agus scileanna a simsiú dóibh féin a chuidioidh leo a bheith in ann maireachtáil mbaith a dhéanamh sa taobh seo thíre.

An cláidteorainn á thógáil.

Noel Mac Donnacha

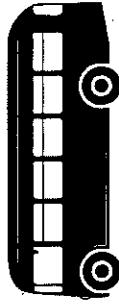
AN CHEATHRÚ RUA

Busanna ar Hire * Turais Scóile

Bingo * Portach.

Sa mbaile agus thar lear.

Fón 95111.

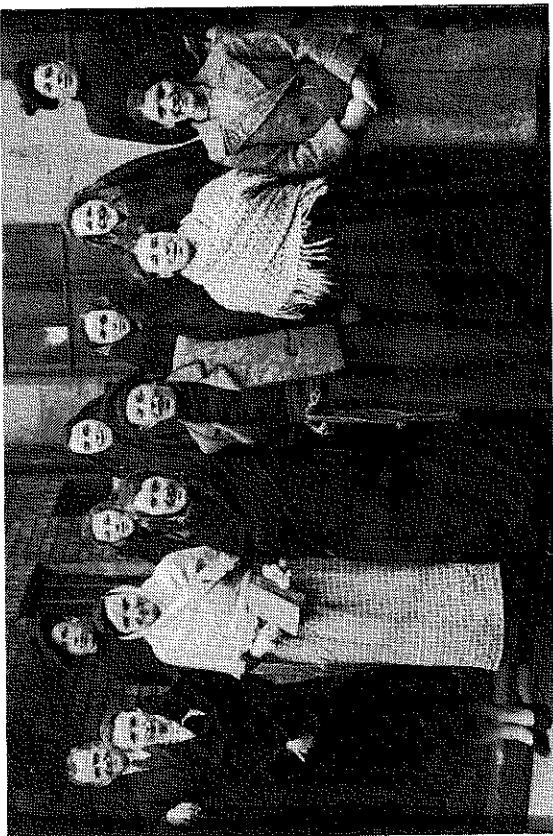
Gach déá ghui' do Pháirc an Chatháinigh.

An Crúiscín Lán

An Spidéal.

Deoch ar do chomróirt.

Ar chúl: Seán Ó Catháin, Pádraig ó Cualán (Cuileán), Máire Ní Dhonncha (Gleann Mór), Sorcha Ni Fhlatharta (Gleann Mór), Cáit Finnerty (Tuairín), Bríd Ní Chuailín (Cuileán), Cóilín Kyne (Cuileán). Chun tosaigh: Máire Ni Fhlatharta, Cáit Ní Dhonncha (Rinn), Caitlín Murray (Cuileán), Seán Mac Eoin (Cuileán), Áine Ni Chonghaile (Rinn), Bríd Br. Uí Chonaire.

Ba é an dráma a bhí i gceist anseo ná 'An Mhuir', aistríúchán Gaeilge do 'Riders to the Sea' le Syng. Bhuaigh an foireann seo corn ag feille an Iarthair agus corn eile ag an bhFeile Náisiúnta 1938. Rud spéisíúil eile ná gurb é athair an Sáirsint Ó Riordáin a bhí ina sháirsint ar an gCeathrú Rua tamall gearr de bhlianta ó shoin a d'astrígh an drama ó Bhéarla.

Gach déá ghui' ar an oscailt

Tigh Chatháin

Cill Chiaráin, Conamara

Neart Pórtar

Neart Peitrl

Neart le n-iithe agus le n-ól

Fón: Cill Chiaráin 10

Mícheál agus Tess

COMHLUCHT IOMPAIR EARRAÍ
NA CEATHRÚ RUA TEO.,
Fón: (091) 95214

Bloccanna, Gainnínn srl. ar an bpraghas is íse.
Tarraingeoirí feamainne agus móin
Lorraí ar cios am ar bith ach glaoch ar an uimhir thusa.

Cumann Dornálaíochta Mhic Dara

AN CHEATHRÚ RUA

An Cumann a Tharraing Aird na hÉireann ar an
gCeathrú Rua

Tá muid buioch don phobal as an síor-chúnamh.

Pádraig Mac an lomaire

(Paddy Mhatt)

Fón 93111 Cor na Rón.

Síopadóir etc.
Gach déag fíréann Pháirc.

An Ghleoiteog

Ros a' Mhlí

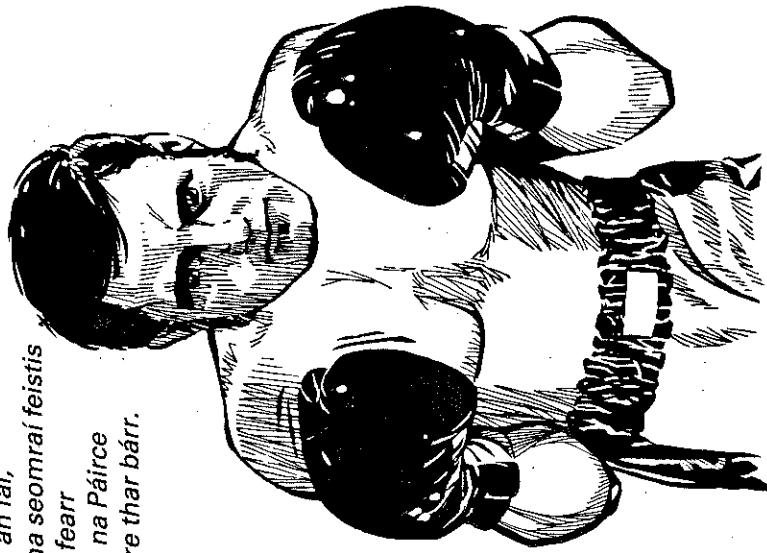
Bialann oscailte le haghaidh ion 12.30 — 3 p.m.
Dinnear 6.00 — 9.30 p.m.

Mari Nic Dhonacha Fón 72237.
Go n-éirí go geal leis an oscailt.

PADRAIC Ó SEAGHA

Ros a' Mhlí.

Fón 72292.

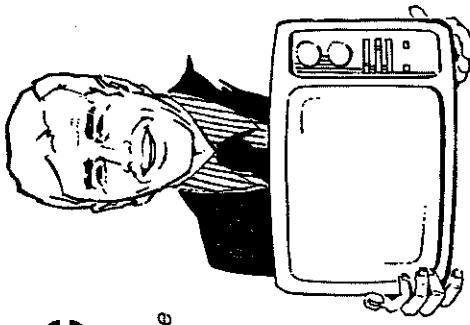

Ocht n-aitheanta Choiste na Páirce.

Clan Electric

An Cheathrú Rua.

Gach deá ghuí do Choiste na Páirce

Ar Diol: Videos, T.V. daite, Radios,
Video Library oscailte gach lá 10-8;
Dé Domhnaigh 7-9

nó giaoigh ar Ronnie 95222.

On Ciseog

Bialann: 1-9 i.n.

Take-Away: 12.00 meán lae-2.00 a.m.

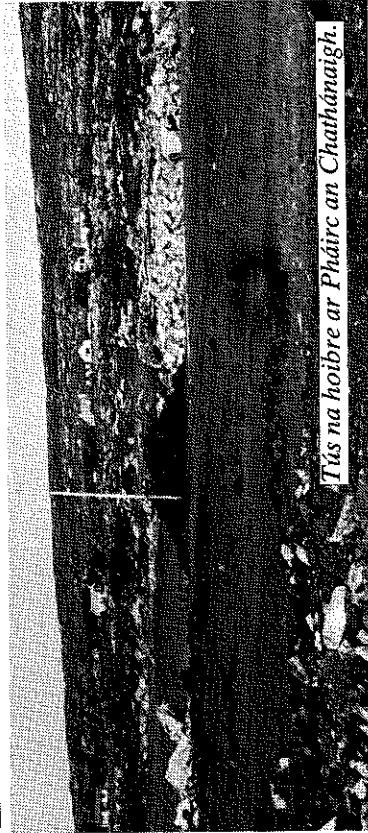
Má tá ocras ort suí isteach ag an gCiseog, nó buail isteach
san Take-Away.

Ronnie & Brid Ni Ghairbhín

An Cheathrú Rua

Bialann, Snack Bar & Take-Away
Fón: (091) 95222

Salads i gcóir an Trá

Tus na hoibre ar Pháirc an Chatháinigh.

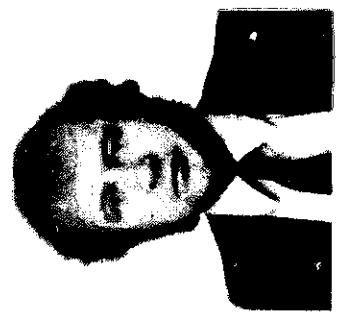
Comhghairdeachas le Coiste na Páirce

Ruaidhri Ó Conchubhair

SIOPADÓIR

OLLMHARGADH
LEITIR MÓIR

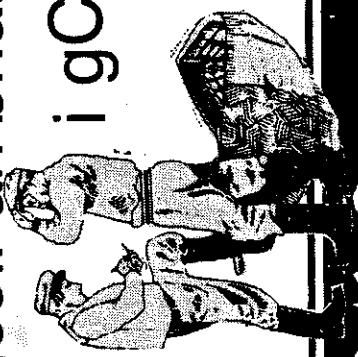
Fón: 81128

An bhfuil tú chun pósadh?

I gcóir an bhainis is fearr i gConamara

Caithfidh sí
a bheith
agat
in san

Connemara Co. Galway Tel. (091) 95116 Telex 28871.

T. Ó MÁILLE
TEO.

ROS MUC, CO. NA GAILLIMHE
Guthán (091) 74101

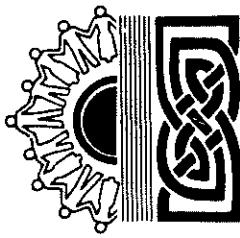
Grocery, Hardware, Drapery,
Builders Suppliers

Gach deá ghui do oscailt na Páirce

AISEANNA
Linn Snáimha
Cúirt Leadóige
Pitch & Putt
Ait súgartha

SOLARIUM
Seomra Cluichí
Cineama Videó
Sauna

ROTHAIR AR CIOS
Siamsa

muintearas na noileán

Tír an Fhia

An Togra Oideachais

Lua fhórbairt an linbh
Bunscolaíocht
Forbairt an Óige/Óg-Fhostaíocht
Oideachas Aosach

An Pobal ag obair le chéile

Má tá aon eolas uait
glaoigh ar (091) 81145/81155
nó buail isteach ins an oifig i dTír an Fhia.

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce ó

Nioclás P. Ó Conchúrbhair Teo.

LEITIR MÓIR

Fón: 81114 (obair); 81102 (baile)

SIOPA CRUA EARRAÍ

Tá ábhar tithe le fáilte ansco.
Tá gach saghas adhmaid ann
Gach cineál péint ann.
Agus nárra le haghairdh báid.

Pluincéad S Ó Tuathail

Leitir Móir
Fón: 81157

Ostóir   Siopadóir   Petrol

Má bhíonn suim i indeoch agat faoi chomhpóirt
ná téigh thairis.

Castar cárde leat ann.

Ath-Oscailt Oifigiúil Pháirc an Chatháin

20-22 Meitheamh, '86.

Clár-Ama:

Dé Domhnaigh, 11.00 a.m.

Aifreann Celiúrtha ó Theach Pobail Mhic Dara, á chraoladh ag Raidió na Gaeltachta.

Celiúrai: *Ath. Máirtín Ó Lainn, Sagart Pobail Chillín agus Gharanna.*

Dé hAoine:

6.30 i.n. Paráid ón Scoil Náisiúnta le B.C. na Ceathrún Ruaídh. Na Peileadóirí, Brídini agus Macaoimh go dtí an pháirc.

7.00 i.n. Cluiche Peile idir Scoil Mhic Dara, An Cheathrú Rua agus Scoil Náisiúnta Ros a' Mhlí. Réiteoir: *Peadar Ó Coistealbhá.*

Céili: Halla Éinne.

Banna Ceoil: Matt Cunningham.

Dé Sathairn:

2.30 i.n. Cluiche Peile.

Moindearg (Londain) v An Cheathrú Rua.

Réiteoir: *Seán McMenamin.*

4.00 i.n. Mná: Cluiche Peile.

An Cheathrú Rua/Leitir Móir v Ros Muc/Carna.

Réiteoir: *Geraldine Kennedy.*

5.00 i.n. Cluiche Sacair:

Tornadoes an Tuairín v Árainn.

Réiteoir: *Gay Flaherty.*

6.30 i.n. Cluiche Peile.

Rogha Chonamara Theas v An Fhairche.

Réiteoir: *Séamas Ó Grádaigh.*

Céili agus brónnadh duaiseanna i Halla Éinne.

Banna Ceoil: *Fodhla.*

2.00 i.n. Aire na Gaeltachta agus Cosanta ag iniúchadh Gárdá Onóra ón gCéad Chath, Dún Uí Mhaolíosa.

Banna Ceoil Piobairí an Airm agus iniúchadh Garda Onóra ón gCéad Chath, Dún Uí Mhaolíosa.

2.30 i.n. Cluiche Ceannais Chorn Uí Chonaire. Scoil Mhic Dara v S.N. Mhíchl, An Spidéal.

Réiteoir: *Tom Hughes.*

4.00 i.n. Oscailt Oifigiúil: Beannú na Páirc, Ath. Máirtín Ó Laim agus an Mons. Edward Heeran i mbun an tsearmainis. Páirc an Chatháin á ath-oscailt go hoifigiúil ag Aire na Gaeltachta agus Cosanta, Pádraig Ó Tuathail, T.D.

4.45 i.n. An Cheathrú Rua v Ráth Cairn.

Réiteoir: *Tom Hughes.*

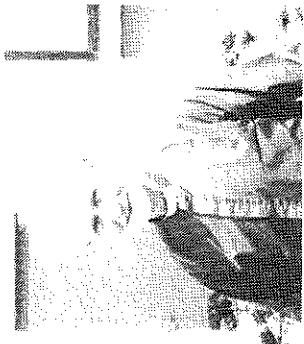
6.30 i.n. Cluiche Iománaíochta: An Caisleán Gearr v Foireann ionmánaíochta an Gárda Stoichána.

Réiteoir: *Tom Hughes.*

Céili agus brónnadh duaiseanna i Halla Éinne.

Banna Ceoil: *Bridge.*

Tá Coiste Pháirc an Chatháin ag-bhuioch don dream a thug fógraí agus síntíúsí le haghaidh an leabhar seo, agus ar chuire bhealach eile le cheithre bliana anuas. Iarrann muid ar an bpobal anois tacú leo chomh maith agus is féidir libh.

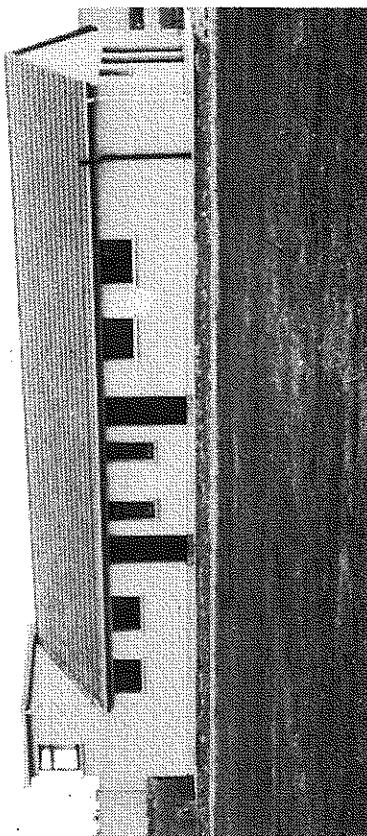
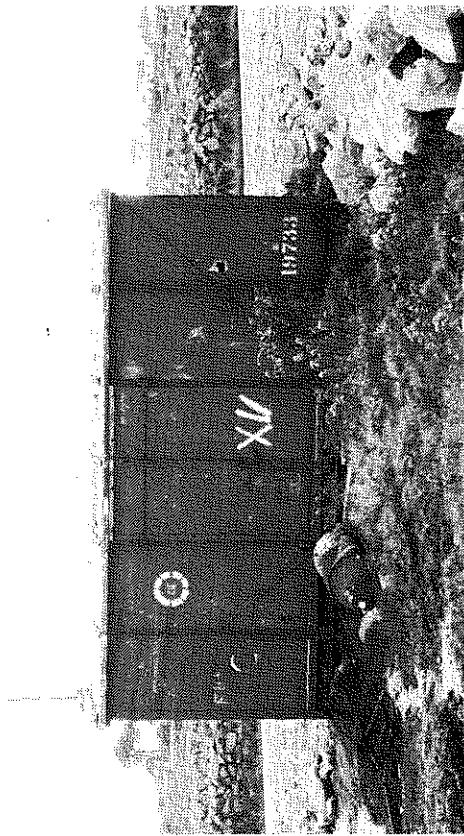

‘Sé an Ath. Máirtín Ó Láinn, Sagart Pobail an Chillín agus Ghoruma agus an Monsignor Edward Heenan, Sagart Pobail Dalton, Huddersfield, Yorkshire, a bheannós Páirc an Chatháinigh. Bhí an Monsignor Heenan ina Shagart Pobail i bparáiste Naomh Seosamh i Huddersfield mar a raibh a lán de mhuintir Chonamara ag lonnú ina na seasaidí. Bhí an-mheas ag ár muintir air agus an-chion aigean orthu. Tá sé ina shagart le ós cionn caoga bliain. As Liathdhroim é agus d’imir sé féin agus a dhearbháir Paddy le foireann peile an chontae sin ins na tríocháidí.

Foireann Camógaíocht an Cheathair Rua 1938

.An sean agus an nua mar a bhí agus mar atá. Tá lá na diomacháin caité.

Az chúl: Bairbre Ní Fhlatharta (Gleann Mór), Caitlin Murray (Cuileán), Mairéad Kennedy (Doire Fhearta), Áine Ní Chonghaile (Tuairín), Maire Ni Phlácharta, Bríd Ní Chatáin (Cuileán), Máire Ní Chonghaile (Rinn), Máire Ni Dhomhna (Cladhnach) agus an trienáil Briod Bn. Uí Chonaire.
Chun roisigh: Mairéad Ní Dhonncha (An Demeine), Mae Murray (Cuileán), Áine Ni Chonghaile (Rinn).

Tugann Páidí Ó Sé cuairt ar Pháirc an Cháthánaigh agus Corn Sam Maguire ina theannáin.
Sa bpictiúr freisin tá Cathaoirleach Choiste na Páirce Seosamh Ó Loideáin agus an Giardaí Ray Lyons.

Chonaic sé an paisce glas i lár an chriathraigh. Níl aon chinnteachta ag baint leis an ráfia go bhfuil sé i gceist ag Coiste Pháirc an Cháthánaigh aerphort a thóigáil.

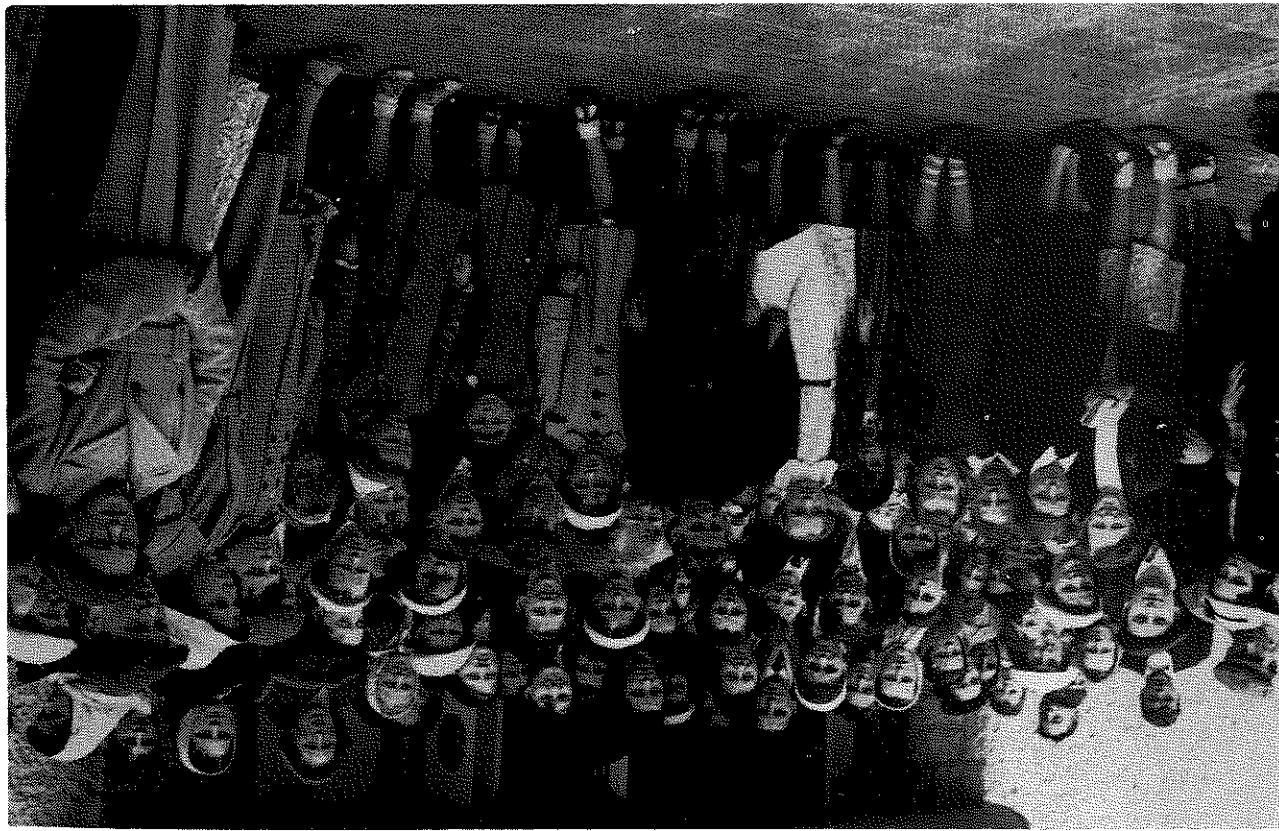
Coiste Pháirc an Cháthánaigh '86-'87. Ar chúl: Dara Ó Braonáin, Pádraig Ó Lochtáinn (Oifigeach Caidreamh Poibhlí), Cathal Ó Domhnaill, Rurai Ó Dónaill (Ciseoir), Seosamh Ó Loideáin (Cathaoirleach), Micheál Ó Loideáin, Máirtín Ó Briain. Chun tosaigh: Seán Ó Loideáin, Peadar Ó Flatharta (Rurai), Neansáí Ní Dhormhnaill, Peadar Ó Coistealbha, Seán Ó Domhnaill, Séamus Ó Loideáin.

Rudharc do Pháirc an Cháthánaigh agus na seomraí feisintis.

NA FÓIRNE

O scath oifigiúil Scóil Náisiúnta Mhic Dara, An Chéadhar Rua.

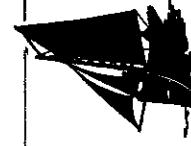

Gach deághuí don oscailt agus do
Choiste na Páirce.

Cumann Peile na Ceathrún Rua

Shiopa Chonfhaola

AN LEIC, LEITIR MOIR

An HOOKER

Oileán Anach Feadhán   Nua gach bí, seana gach dí
Fón (091) 72120   Títhe saoire ar cios

Gach deá ghúi ó

MHÍCHEÁL Ó DOMHNAILL

Trádálaí agus Teach Aiochta

AN CHEATHRÚ RUA

Fón: 091-952116

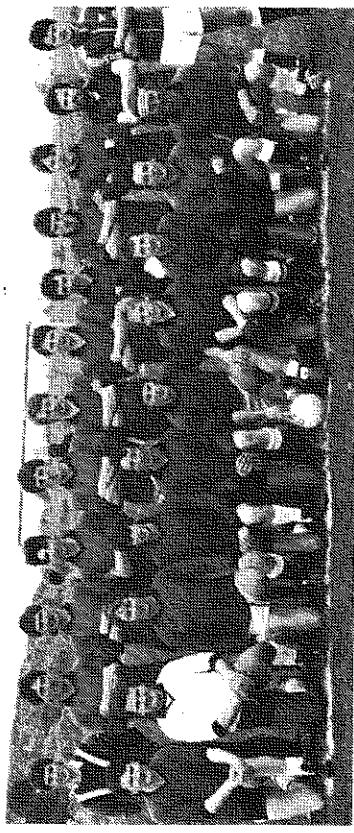
An teach le cáil

Micí Ó Flatarta

AN CHEATHRÚ RUA

Fló Gas, Grósaer, Trádátaí agus Búistéir

Fón: (091) 95110

Ar chúl ó chlé: Rónán Ó Sé, Gearóid Ó Cualáin, Séamus Ó Loideáin, Seosamh Ó Conghaile, Máirtín Óg Mac Donncha, Tomás Ó Flaithearta, Peadar Ó Flatarta, Micheál Mac Donncha, Micheál Mac Donncha, Caoimhín Ó Flatarta, Seosamh Mac Donncha agus Tomás Ó Ceallaigh. Chun tosaigh ó chlé: Séan Breathnach, Daibhí Ruiseil, Máirtín Ó Gabháin, Micheál Ó Congháile, Micheál Ó Lorcáin, Aodán Ó Sé, Caoimhín Mac Donncha, Caoimhín Ó Giornáin, Máirtín Ó Meachair agus Siofán Mac Donncha.

Cumann óg, nach bhfuil fós fiche bliain ar an bhföld é Cumann Peile na Ceathrún Rua. Sular bunaoth é d'imir fir an cheantair le Micheál Breathnach sna daicheadaí agus sna caogaí agus leis Na Piarsaigh sna seascaidí. Ar ndóigh, is ionmáil peileadóir de chuid na hárta a shíl a chuid allais do chumainn ar fud na tire, sa mBreatain agus sna Stáit Aontaithe — patrún faraoir atá inniu anois aris, ceal oibre sa mbaile.

Níor tháinig aon mhór ghradam i mbéalach an chumainn go dtí 1978, nuair a bhuaigh siad Craobh Sóisir B an Iarthair in aghaidh Rinn a' Mhaoil. Ba lá mór eile don chumainn é an 9ú lá de Mheán Fómhair 1984 nuair a chlaoi siad Muireabhach i gcluiche ceannais Roinn na Sóisear A — ag fágáil an chumainn anois sa Roinn Idir-Mheánaigh agus iad ag trúth le n-imirt i ngrád na sinsear amach anseo.

Ó 1970 i leith tá ionadaíocht den scoth déanta ag riart imreoirí i ngéansáí crón-dhearg na Gaillimhe — ina measc Liam Ó Ceallaigh a bhfuil boinn craoibhe Chúige agus Uile Éireann mionúr ina sheilbh ó 1970.

Tá 2 bhomn craobhíche cuige faoi 21 ag Máirtín Ó Mac Domnachada 1979 agus 1981 agus tá bonn den chineál céanna ag Séan Breathnach ó 1979.

I 1984 bhua Máirtín Ó agus Aodán Ó Sé bonn craobhíche cuige i roinn na sóisear — tá Aodán ar fhóireann sinsir na Gaillimhe faoi láthair — chomh maith le bheith ina chaitpín agus ina rúnáí ar an gcumann imbliana — déá shampa d'ógánaigh uile an cheantair.

D'eagraigh an cumann Comórtais Peile na Gaeltachta i 1973 agus 1976 agus is anseo a bhéas an comórtas arís i 1988.

Tá muid go mór faoi chumaoín ag chuireadh dhuine a raibh láimh acau, i mbunú, i mnínlú, ag imirt, ag riarradh nó ag tacú ar bhéalach ar bith le Cumann Peile na Ceathrún Rua.

**Micheál Mac Domnachada
cathairleach CLCG an Cheathrú Rua**

Ar ócaid ath-oscailte Pháirc an Chathánaigh, Meitheamh 1986.

1. Daithí Ruiséil, 2. Máirtín Ó Gabháin, 3. Tomás Ó Flatharta, 4. Máirtín Ó Meachair, 5. Caoimhín Mac Domnacha, 6. Siófán Mac Domnacha, 7. Rónán Ó Sé, 8. Gearóid Ó Cuailáin, 9. Seosamh Ó Conaola, 10. Micheál Ó Lorcáin, 11. C. Ó Giomáin, 12. Peadar Ó Flátharta, 13. Séamus Ó Loideáin, 14. Séan Breathnach, 15. Máirtín Óg, 16. Micheál Ó Máille, 17. Micheál Mac Domnacha, 18. Caoimhín Ó Flátharta, 19. Seosamh Mac Domnacha, 20. Micheál Mac Domnacha, 21. Micheál Ó Conaola, 22. Tomás Ó Ceallaigh, 23. Siófán Ó Griofa, 24. Colm Ó Fiannachta, 25. Aodán Ó Sé.

TIGH THUATHAIL

An Spidéal, Co. na Gaillimhe.

Ollmhargadh (Supermarket) agus

“An Droighneán Donn”,

an áit le bheith le ceol is craic:

19ú: The Roving Galway Man (Michael Joyce)

20ú: Sharade

21ú: Gary Green

22ú: Creations

Ag tabhairt a chuid leis an gcluiche: Riobard Ó Maoilbhia a bhí ina Aire Cosanta ag an am ag siúl amach do Pháirc an Chathánaigh le linn Féile an Dóilín.

FOIREANN GAELTACHTA CHONAMARA

Gach déá-ghuí
Colm Ó Mainnín

An Gáráiste, Turlach, Rosmuc.

Fón: (091) 74113

Seomra Spraeála * Caoí ar charranna * Carranna ar diol * Togha seirbhís le fáil.

1. Caoimhín Ó Conghaile (Micheál Breathnach); 2. Bertie Ó Flatharta (Naomh Éinde, Árainn); 3. Ciarán Ó Fátharta (Naomh Anna); 4. Micheál Mhaidhc Ó Conghaile (Micheál Breathnach); 5. Colm Ó Firmeadha (Micheál Breathnach); 6. Pádraig Ó Ceallaigh (An Spidéal); P. J. Mac Domnchadhá (Naomh Anna); 8. Colm Ó Flatharta (Naomh Éinde, Árainn); 9. Aodán Ó Sé (An Cheathrú Rua); 10. Proinsias Ó Máille (Na Piarsaigh); 11. Seosamh Ó Droighneán (An Spidéal); 12. Pádraig Ó Coanire (Naomh Anna); 13. Caoimhín Ó Giomnáin (An Cheathrú Rua); 14. Seán Breathnach (An Cheathrú Rua); 15. Aló Ó Conghaile (An Spidéal).

- Fir Ionaid: 16. Siófán Mac Donnchadhá (An Cheathrú Rua); 17. Féidhlím Ó Neachtain (An Spidéal); 18. Gearóid Ó Cualáin (An Cheathrú Rua); 19. Seán Ó Murchú (Naomh Anna); 20. Tomás Ó hEithir (Na Piarsaigh); 21. Tomás Mac Táibhís (Carma); 22. Peadar Ó Ceallaigh (An Spidéal).

Bainisteoir: Cónaill Ó Domhnall, An tAth. Ó Mainnín, Siófán Ó Flatharta.

AN CHISTIN
AN CHEATHRÚ RUA

Teach spóirt, ceoil, bia agus deoch.
Comhghairdeachas le
Coiste na Páirce

ó

Mhuintir Uí Shé.

Fón: (091) 95151

Foireann Scáistí an Cheathrú Rua a ghnóthaigh Cluiche Ceannais an Iarthair (B) don AOS in aghaidh Clochar na Toibhíre, Gaillimh leis an scór 28-26. Ar cù: Traenáil Máirín Mac an Iomaire, Nóra Ní Ghriofa, Fionnuala Ní Flatharta, Bríd Ní Dhoncha, Máire Áine Ní Dhoncha, Pólín Ní Flatharta, Máire Ní Dhubháin, Traenáil Máire Ní Mhaille. Chun tosaigh: Bríd Ni Cheallaigh, Caitriona Nic Dhoncha, Loyola Ní Oireachtaigh (Capt.), Siobhan Ni Ógáin, Aidín Nic Phlannchadhá. (Pictiú le: Tadhg Ó Céidigh)

Gach deá-ghuí don oscailt ó

Gharáiste Gheraghty

AN CHEATHRÚ RUÁ

Togha seirbhís ar fáil. Seomra Spraeála. Bolinn.

Fón: 95114.

Tí Uí Fhlatharta

Doire Né, Casla.

Buail isteach ar do bhealach siar nó aniar.

Beidh céad míle fáilte romhat. Neart le n-ithe agus le n-ól.

FÓN (091) 72213

Gach deá-ghuí don oscailt.

Teach Uí Thuathail

OIFIG AN PHOIST, CASLA.

Grosaer agus Trádáil.

Fón (091) 72122.

Gach deá-ghuí don oscailt

Mhuintir Ú Cholchúin

An siopa Gaelach ar aghaidh an tséipéil.
Ceirniniú céoil agus téipeanna.

CUMANN NAOMH PÁDRAIG, AN FHÁIRCHE

1977 Bua ins an Chomórtas Sóisir.
1978 Shroicheamar an Cluiche Ceannais sinsir i nGleann Cholm Cille.

1980 Bhí an Comórtas ar an bhFairche. Shroicheamar an cluiche cheannais arís i gcoinne Bhaile Mhuirne.

1985 Sraith Comórtas Sinsear B.

1986 Shroicheamar an Cluiche Ceannais Sinsir ins na Dúnaibh.

Painéal: Dathanna Gorm agus Bán.

1. Micheál ó Somacháin, 2. Pól Ó Súilleabhallán, 3. Liam Ó Discín, 4. Seán Mac Aodhaí, 5. Pádraig Ó Ceannáigh, 6. Ciomhaith Ó Súilleabhallán,
7. Eoin de Búrca, 8. Micheál Ó Philibín, 10. Pádraig Ó Raghnalláigh, 11. Damien Ó hAlluráin, 12. Máirtín Ó Cónamha, 13. Pádraig Ó Cioragáin,
14. Siófán Seoighe, 15. Máirtín Seoighe, 16. Tomás Ó Raghnalláigh, 17. Proinsias Breathnach, 18. Enda Ó Cónamha, 19. Tomás De Búrca, 20. Liam Ó Gabhláin.

Coiste Chunann N. Pádraig: Cathaoirléach: Seán S. Ó hAlluráin, Rúnáí:
Stiofán Seoighe; Cisteoirí: Gearóid Ó Catháin, Barr Ó Súilleabhallán.

FAHY MEMORIALS

Headstones in Limestones, White Marble, Black, Red and Grey Granites
Old Headstones Cleaned — Additional Names Inscribed.

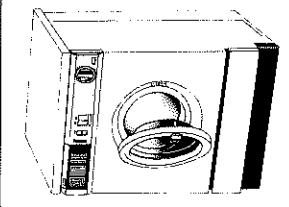
HEADFORD ROAD, WOODQUAY, GALWAY. Phone (091) 67944 anytime.
DESIGNS & ESTIMATES ON REQUEST.

Tá mile failte i gconaí romhat.

Mná Tí, Choláiste Cholumba,

An Cheathrú Rua

Cúrsai Gaeilge do dhialtaí 10-18 bli. agus do ábhar oideí.
Fón 091-95184.

Cunniffe Electric

GALWAY SHOPPING CENTRE
TEL.: 61971

ZANVSSI — 5 Year Parts Guarantee

Washing Machines, Fridge Freezers, Dishwashers.
Discount Prices
Fast Delivery

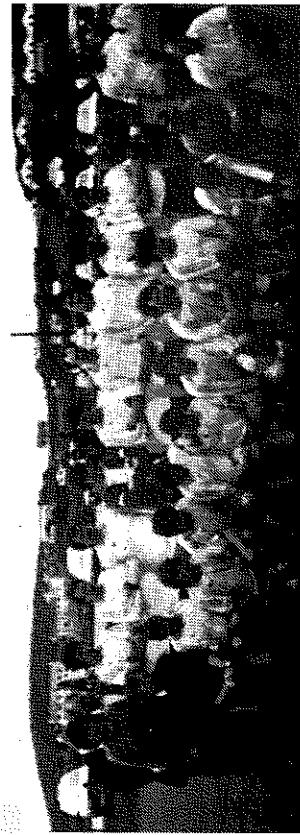
Club Badminton na Ceathrún Rua

Gach deá ghui d'oscailt Pháirc a' Cháthanaigh

Beidh fáilte roimh baill nua.

An séasúr Badminton ag tosnú arís
i mi Meán Phómhair.

CUMANN PEILE "AN GHAEILTACHT" RÁTH CAIRN, ÁTH BUÍ, CO. NA MÍ

Bunaitdh Cumann Peile "An Ghaeiltacht" sa bhliain 1975, agus ó shin i leith tá siad ag glacadh páirt i gComórtas Peile na Gaeltachta agus Comórtaisí Chontae na Mí.

Bhuaigh siad Craobh an Chondae i 1983 agus tá an foireann ag láidirú ó shin. Táimid ag súil go mbeidh an foireann is treise fós againn sa Chomórtas i mbliana. Tá an foireann ar bharr léig an Chontae ag an am seo agus gan aon chluiche cailte acu go foill. An aidhm is mó atá acu ag an bpointe seo ná Comórtas Sóisir A an Chontae a mbliana agus duí suas idirnheanach.

Is cumann Peile é a dhéanann iarracht an spiorad Gaelacha a spreagadh i gcónaí agus má smaoiníonn tú ar Ráth Cairn mar Oileán Gaelach i láir Chontae na Mí atá ag Comóradh a Caoga bliain i mbliana, faigheann an seans agus tá ar a gcuumas é seo a dhéanamh go math. Táimid ag súil le sárchluiche san gCeathrú Rua.

Déanann muid comhghairdeachas leis an gCeathrú Rua as ucht an obair mhór a churi siad isteach sa bpáirc nua seo. Cruthaíonn sé céard is féidir a dhéanamh nuair a bhíonn comhobhru idir daoine agus eagraíochtaí. Treáslaíonn Muintir Gaeltacht na Mí libh.

Coiste:

Marcus Ó Curraoin, Uachtaráin; Pádraig Mac Domhna, Cathaoirleach;
Beartha Ó Curroain, Rúná; Cathal Seoighe, O.C.P.;
Seán Mac Domhna, Cisteoir; Proinsias Ó Traenálaí; Seosamh Ó Gríofá;
Pádraig Ó Conghaile; Micheál Mac Domhna; Séamus Ó Mealoíd; Bríde

Uí Chonaire; Séamus Rochford; Doimhnic Ó Máirtín.

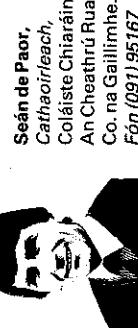

GOLÁISTE CHIARÁIN
An Cheathrú Rua
Tá freastal dhá dhéanamh ag Coláiste Chiaráin
ar thriocha Bean Tí idir an Cheathrú Rua agus Casla.
Táimid ag stocáil cheana fén
do chúrsaí '87 idir cursai Deireadh Seachtaíne,
Cásca agus na Gnáth Chúrsai.

Beidh gach eolas, comhobair
agus treoir le fáil ó:

Caoilín Ó Domhnaill, nó
Ruán, Coláiste Chiaráin,
An Cheathrú Rua,
Co. na Gaillimhe.
Fón (091) 95186

Sean de Paor,
Cathaoirleach,
Coláiste Chiaráin,
An Cheathrú Rua,
Co. na Gaillimhe.
Fón (091) 95167

FOIREANN IOMÁNA NA nGARDÁÍ

Ar chlá: C. Mac Domhnaidha, M. Ó Curnaoi, B. Ó Braonáin, L. Ó Criabhairn, S. Ó Lioidáin, P. Ó Lorcaíin, G. Ó Meachair, M. Ó hÓgáin, G. Ó Fioltún, M. Ó Sé, G. Ó Céitín, S. Mac Giollaruaidh (Offigeach).
Tosach: G. Ó Locháin, N. Ó Laighean, P. Ó Hurane, G. Mac Curtáin, D. Ó Coileáin, A. Ó Riada, M. Ó Riain, S. Ó Dómhnail, S. Ó Bradaíin, M. Ó Colmáin.

Comórtas an Ghárdá Sióchána-úile Éireann — buaite ag foireann na Gaillimhe chtaigh huairé — 1976, 1977, 1982, 1983 agus 1985. Buailte i gcomórtas na bliana 1986 Dé Céadaoin 11/6/86 ag Portlárge/Chill Connigh leis an scór 2-15 go dtí 2-9 tar éis sár chluiche.

Iomaitheoirí ó Chonadæthe na Gaillimhe, An Chláir, Corcaigh, Cill Choinnigh agus Tiobraid Áirinn.

Iar-iomaitheoirí Chondæ — Nollaig Ó Laighean, Tiobraid Áirinn; Abhistín (Gus) Ó Lócháin, An Cláir agus Gaillimh; Máirtín Ó Sé, Gaillimh; Proinsias Ó Lorcaíin, Gaillimh (cúl báire) agus peileadóir Maitias Ó Colmáin, Gaillimh. Gearóid Mac Curtáin, Gaillimh.

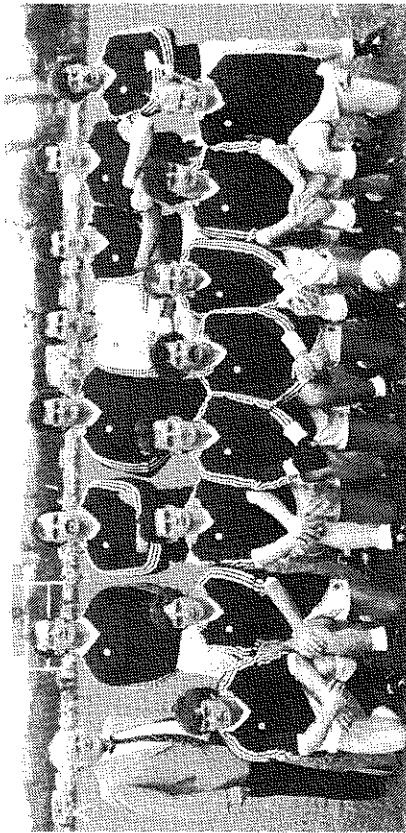

TUAM ROAD, GALWAY
Phone (091) 57121/57965

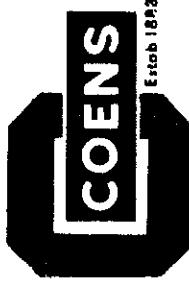

Comhghairdeachas / e Coiste Pháinc an Chatháin

Moindearg — Cumann Peile i Londain Shasana

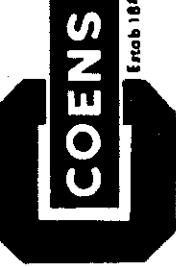

Gach déá ghuí do Choiste na Páirce

See our stock of beautiful
Mahog. Carved Doors

Open Saturdays.

Galway: Phone (091) 61161
Telex: 28357.
Tullamore: Phone (0506) 21111
Telex 33098
IRELAND.

Is i 1973 a bunaíodh an Cumann Peile don chéad uair. Cumann ionánaofa é a bhí ann go dtí sin ach, thit an foireann ionánaofa as a chéile i 1976. Ó shoin i leith is ag dul i meid agus i dtreise atá an cumann peile.

Tá na gradaim seo a leanas bainte amach ag an gcumann le blianta beaga annas.

1976 Seampainí Sóisir

1980 Cupán Sean Shield

1980 Seampainí Idirmheánach.

1982 Cupán Sean Shield

Seo é an chéad turas atá foireann Mhoindearg a thabhairt ar Éire agus ba mhaith liam chuireadh a ghúidh do Pháirc an Chathánaigh, An Cheathru Rua. Tá ceanncheathrú an foireann Moindearg ins an Ostán Flora, 525 Harrow Rd., London W104RH.

Nóra Ní Ghriallais, Rúnai.

MOINDEARG G.F.C. LONDON

Pat Skehill, Carraroe, Co. Galway; Pádraig McDonagh, Carraroe, Co. Galway; Pat McManus, Kinawley, Co. Fermanagh; Sean Mannion, Naomh Pádraig, Clonbur, Co. Galway; Peter Cloherty, Carna, Co. Galway; Christy Guiheen, Dingle, Co. Kerry; Joe Cloherty, Cashel, Co. Galway; Johnny Lydon, Carna, Co. Galway; Sean Moore, Saithill, Co.

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce
JOHN E. COLLERAN

MAINGUARD ST., GALWAY.
Phone 62582/66377.

*Cooked Turkey,
Honeybaked Ham, Home Cured and Cooked Corned Beef.
Sausaged Fresh Daily.*

Galway; Michael Lee, Lettermore, Co. Galway; Steven Kelly, Lettermore, Co. Galway; Brian Grealish, London; Martin Henry, Fintona, Co. Tyrone; Paul McCann, St. Maurs, Rush, Co. Dublin; Andy O'Toole, St. Maurs, Rush, Co. Dublin; Martin Walsh, Lettermore, Co. Galway; Peter Grealish, Na Piarsaigh, Rosmuc, Co. Galway; Pat Larkin, Michael Breathnachs, Co. Galway, Martin Gartlan, Kingscourt Stars, Cavan, Karl Flynn, "Naomh Pádraig", Dundalk, Co. Louth; Sean Murphy, Clonerne, Co. Armagh; Damian Lafferty, (Physio), Fintona, Co. Tyrone; Mick McManus (Selector), Kinawley, Co. Fermanagh; Michael Gannon, Treasurer, Lettermore, Co. Galway; Pakie Grealish, Chairman, Athenry, Co. Galway; Nora Grealish, London, (Secretary).

Oscailt an Scoil Náisiúnta, An Cheathrú Rua.

TAISTIL MAITIÚ Ó DOMHNAILL

Gníomharacht Oifigiúil

MATT O'DONNELL
TRAVEL

An Cheathrú Rua

Fón: 091-95221

Faigh praghas uainne ar aon chineál taistil, grúpaí eagraithe nó duine donair.

GACH ÁIT AR FUD AN DOMHAIN

Gach déan ghuí do oscailt na Páirce

TÉIGH GO hOILEÁIN ÁRAINN
AR AN

Queen of Aran

Fágáil Ros a' Mhíl: 10.30, 1.30, 6.30

Ceadúnas/Arachas ar an mBád agus Ciáraithe le Bord Fáilte

Fón: (091) 689031/92447 nó 95036 tar éis a 5.00

Bí ar an mBanfion go hÁrainn

GIFTS • SOUVENIRS • HANDCRAFTS • TROPHIES

TURLOCH • ROS MUC • CO. NA GAILLIMHE • FÓN: 091-74120

Comhghairdeachas le Coiste Pháirc an Chatháinigh

Fahy Engineering

Tysason Ltd., Knockbrack, Athenry

Geataí, ráilí, tainceanai,
doirse iarrann, staighrí ealaithe srl.
Inneaira feirme don dara láimh.

Fón: 49015/49154

Gach déá ghuí do Choiste na Páirce

Joe Dilleen

Inmeala ar Cíos ar phraghas réasúinach.

Tarachóiri Le Díol.

Glaobh ar 24986

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce

TCI Teo

Na Fortacha, Gaillimh.
Teil. 091-61498/64762

*Córas cuntasáiochta do gach saghas gnó.
Cuir glaoch orainn inniu le breis eolais a fháil.*

An Caisléán Gearr — Sinsir

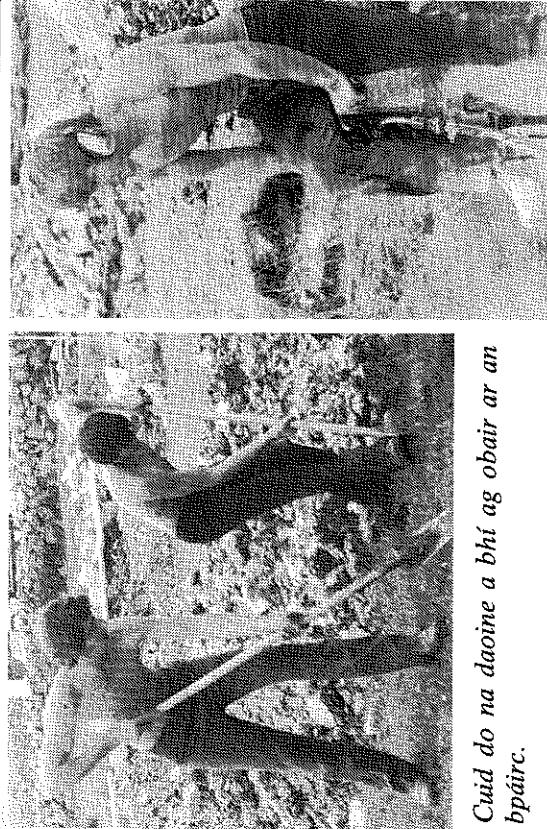
1. T.J. Grogan; 2. John Connor; 3. Ted Murphy; 4. Pádraic Ó Conghaile;
5. Michael John Walsh; 6. Séamas Murphy; 7. Tom Murphy; 8. Séamas Fahy; 9. Tom King; 10. John Coyne; 11. Michael Ó Conghaile; 12. Jerry Coyne; 13. Pat Nolan; 14. Jerry Connely; 15. Michael Murphy; 16. Paul Mahony; 17. Connor Molloy; 18. Tony Killeen.

Tá craobh sinsir an chontae buaite ag an gclub seo cheithre huaire déag ó bunaíodh iad.

Bhuaigh siad craobh uile Éireann i gcomórtas na gclub uair amháin. Bhuaigh siad 5-in-a-row ins na tríochadai agus na ceathrachadai. Bhí sí d'ádh ar an gclub go raibh Seosamh Ó Conghaile ina chaptain ar fhoireann sinsir na Gaillimhe nuair a bhuaigh siad craobh na hÉireann san ionánaócht agus go raibh deartháir eile dóibh Micheál ina chaptain ar fhoireann an chlub nuair a bhuaigh siad craobh na hÉireann. Ar na daoine mór le rá eile a d'imir don chlub bhí: Séán Ó Conghaile, Ted Murphy, Séan Ó Maoldinia, Comhairleoir Contae, Micí De Búrca, Matt Hackett agus Johnny Burke nach maireann.

Chomh maith leis an bhfoireann sinsir tá foireann idirmheáinach acu chomh maith le foireann faoi 21, mionúir, agus go leor ógánaigh maithe faoi aóis atá ag teacht chun cinn.

Ceithre bliana ó shin thógardar clubtheach a chosain £170,000 orthu.

Cuid do na daoine a bhí ag obair ar an bpáirc.

Peacocks

Comórtas le haghaidh ceol, amhráin
agus rincí traidsíúnta na hÉireann.

Leanfaidh na dreasanna le linn an tSamhraidh.

Tabharfar duais de £30 do bhuaitoир chuile dhreasa.
Reachtálfar an Chraobh i Mí Deireadh Fómhair
le haghaidh duais-chiste de £1,000.

Siopa Ceardaíochta ● Siopa Éadaigh ● Quite Man Cottage
Club Oíche ● Oiliústí Cairí ● Scóráiochtaí
Bainisí agus Ócáidi, Bia Beáir

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce

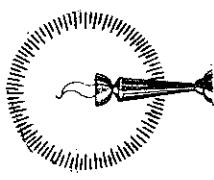
Ina seasamh ar chúl ó chlé: Pól Ó Cualán, Breandán Ó hEadhra, Micheál Ó hHarnáin, Pól Mac Domhnall, Seán Ó Domhnail, Edbhard Ó Sé, Fergal Ó Flatharta, Seán Ó Ceallaigh, Jason Ó Cualán, Peadar Ó Loideáin, Ciarán Ó hHarnáin.
Ina suí ó chlé: Iarlaith Ó Sé, Máirtín Ó Conghaola, Micheál Ó Mógaín, Peadar Ó Flatharta, Déaglán Ó Cualán, Peadar Mac Domhnall, Micheál Mac Domhnall, ar chlé: Siofán Ó Flaithearta; ar dheis: Caoilín Ó Domhnail.

Cé go raibh sé deacair ar uairibh i rith na bliana buachaillí Scoil Mhic Dara a spreagadh chun na scileanna peile a fhoghlaim agus a chleachadh is dóigh gur féidir a rá anois go bhfuil a ndóthain déanta acu chun cluiche maith a thabhairt do Scoil Mhichil, curaithe na Contae, nó cá bhfios, b'fhéidir buachaillí orthu má bhíonn a ndóthain croí agus misnígh iontu ar an lá.

Ocht gcluiche atá imrithe acu go dtí seo agus bhí an lámh in uachtar acu is éinn agus tá sé tábhachtach dóibh déanamh go maith ar lá seo oscailte na páirce. Seo an chéad uair le blianta iad ag imirt sa mbaire os comhair a muintire fén agus ní beag sin mar spreagadh dóibh a thabhairt ar an Spidéal gan scáth ná eagla. Sé mo thuairim go bhfuil siad níos láidre agus níos troime ná gasúr Scoil Mhichil agus ó tharla go greideann siad go bhfuil ar a gcuimseán beart a dhéanamh, d'fhéadfadh sé gur i bhfus a d'fhanadh Corn Uí Chonaire don bhliain '86. Fé bealach a rachaidh sé bígí ag stíl le sár cluiche peile, glan agus spóirtíúil, agus má bhíom sé amhlaidh nach buaiteoirí muid uile. Ba mhaith liom an deis a ghlaedh chun ár mbuiochas a chur in iúl do na daoine uaisle ar fad a thug tacarócht don chomórtas tábhachtach seo arís i mbliana, do na múinteoirí, Beairte

Gach deá ghuiú do oscailt na Páirce

AN tOIREACHTAS
BAILE ÁTHA CLAITH
31 Deireadh Fómhair — 9 Samhain

Glacfar le hiarratais Comórtas Liteartha — lúil, 1986
Comórtas Ardáin — 1 Deireadh Fómhair
Comórtas Ceol Uirlíse
An Chéad Deireadh Seachtaine 1 agus 2 Samhain.
Comórtas Mhuintir na Gaeltachta
An Dara Deireadh Seachtaine 6, 7, 8 Samhain.
Gach eolas:

Nóirín Ní Chonghaile, 6 Sráid Fhearchair, B.A.C. 2.
(01) 753857 nó (01) 757401.

Ó Conaire agus Séamus Ó Tuathail ó Scoil Mhíchíl, do Thomás Ó Ráinne agus Liam Puirséal ó Scoil Shailearna, do Mhícheál Mac an Iomaire agus do Chóilín Ó Domhnaill — bhí an t-am ann nuair nach raibh aon phingin sa gcuise gur chuireadar a láimh ina bpócaí féin chun boinn a cheannach don chomórtas. Tá buiochas tuille ag Iníon Ní Uaithnín agus ag Máirín Bn. Uí Churraoin a d'eagraigh foireann Charma don chéad uair i mbliana.

Thar cheann na scoile seo agaíne féin ba mhaith liom buiochas a ghlacadh leis na tuismitheoirí a chabhráigh linn chomh fonnmar sin iirth na bliana. Ní thóigfaidh an chuid eile orm é má huaim Treasa Bn. Uí Fhlaithearta agus Pamela Bn. Uí Chualláin agus Muintir Uí Shé a chuir carranna ar fáil chun muid a thabhairt ag na cluichí, agus na réiteoirí Peadar Ó Sé agus Micheál Mac Domhachda.

Ar deireadh ba mhaith liom buiochas a ghilacadh leis na míáitreacha a níonn na geansaithe agus leis na caillini beaga sa scoil a thugann tacáiocht dhúinn i gcónai.

Stiofán Ó Flaithearta.

Ina seasamh: Aodán Ó Sé, Stiofán Mac Domhach, Patrick Gannon, Miko Ó Malley, Tomás Joe Mac Domhach, Pádraig Learrach Ó Conghaille. I láir: Kevin Gannon, Micheál Ó Maolálaith, Máirtín Mac Domhach, Máirtín Óg Mac Domhach, Pádraig Duffy (a bhí ar chúrsa Gael-Linn agus a d'imir peil idir chondae do Mhuigheo ó shoin), Johnny Mac Domhach. Chun tosaigh: Stiofán Mac Domhach, Noel Ó Dómhnaill.

VAL CLARKE

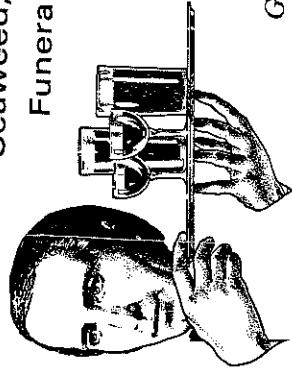
Rosmuc

Phone (091) 74152, 74126

Haulage Contractors

Seaweed, sand & Blocks

Funeral Undertaker

Bar & Grocery

Gach déá ghui ó Choiste na Páirce

Réalt na Maidne

Ceol gach deire seachtaíne

Pub Grub

Gach déá ghui ó

Guthán 95193

Hearse agus socru sochraidi

Foireann Scoil Mhichíl Naofa

Cóireacháin bláthanna úra agus síoda,

bláthnfhleascanna úra agus síoda.

Fón (091) 95168 agus 95154.

An Cheathrú Rua

Chogaslaann agus Bláthann

UÍ Mhístéil

Gach deá-ghuí don oscailt ó

Ina seasamh ar cult: *Dara Parsons, Cohn Ó Conaire, Seán Ó Coistealbhá, Gearóid Ó Conaill, Ruairí Ó Flatharta, Diarmuid Ó Droighneán, Breandán Ó Conchúir, Lorcan Ó Calláráin, Micheál Ó Flátharta, Tomás Ó Cualláin, Nialla Ó Cualláin.*
Chun tosaigh: *Dáithí Ó Conghaile, Tomás Ó Cualláin, Seán Breathnach, Niall Ó Conghaile, Dónall Ó Fátharta (captín), Tomás Ó Neachtain, Dónall Ó Loideáin, Eoin Ó Neachtain, Seán Ó hEidhn, Pádraig Ó Gabháin, Aodán Ó Neachtain.*

Cheithre bliana ó shin chuir foireann peile ó Scoil Mhichíl Naofa isteach ar Chomórtas Chorn Uí Chonaire den chéad uair.
Níor éirigh leo a bheith sa gcluiche ceannais an bhliain sin. Le dhá bhliain i ndiaidh a chéile bhual fórne ó Scoil Ros a' Mhíl iad sa chluiche ceannais.

Beidh síil acu i mbliana an Corn a thabhair soir leo, go háirithe anois, ó bhuaigh siad craobh an chontae a himriodh le gairid in aghaidh Scoil Chluain Beirn. Bhuaigh an Spidéal leis an scór

Scoil Mhichíl Naofa: 5-4

Scoil Chluain Beirn: 4-4

Chaith Siófán Ó Flátharta, atá anois i mbun foireann Scoil Mhic Dara, An Cheathrú Rua, blianta ag plé le fóirne ó Scoil Mhichíl Naofa nuair a bhí sé ag muintearadh sa scoil sin. Ach níl aon amhras cá bhfuil a dhiseacht anois.

Breandán Ó Calláráin agus Aló Ó Conghaile a chaithéann dícheall ag muintearadh scileanna na peile don foireann faoi láthair agus is é Séamas Ó Tuathail an múinteoir scoile atá ina mbun.

Tigh an Táilliúra

An Cheathrú Rua

Teach Ósta – Off Licence

Siopa éadaigh Fir, Mná agus Páistí

Gach cineál bróga

Na fáisiún is deireanai ar an margadh

Béilithe ionláná ar fáil i rith an tsamhraidh.

Fón (091) 95135

Comhghairdeachas le Coiste na Páirce

Foireann Peile Scoil Cholm Cille, Ros a' Mhíl 1986

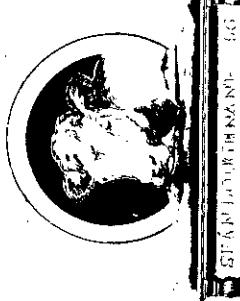
Wholesale & Retail Butcher

Prime Beef, Lamb, Pork &
Poultry.

Deep Freeze Specialist.

Free Delivery Service

Gach deá ghúi do oscailt na Páirce

SEÁN LOUGHNANE

56 DOMINICK ST., GALWAY. TEL. (091) 64437/68531

FÉILC ÁN DÓLÍN

An Cheathrú Rua

1, 2, 3, 4 Lúnasa 1986

capaillí

Ceol

Tarraingt Téide

Rásá Bóthair
srl, srl.

Comhghairdeachas le Coiste
na páirce

Chun tosaigh ó chlé: Tomás Ó Cualán, Micheál Ó Dónaill, Páraic Mac Domhna, Déaglan Ó Flatharta, Éamonn Ó Cualán (Caipín), Páraic Ó Domhna, Páraic Ó Máille, Coilín Ó Conchuir, Peadar Mac Domhna. Ar chláir ó chlé: Páraic Mac Domhna (Terry) an traenálaí, Máirtín Ó hAilín, Micheál Mac Domhna, Aodán Mac Domhna, Séamus Mac Domhna, Máire Ni Shéaghdha, Bernadette Breathnach, Eithne Nic Dhonchára, Caitríona Ní Dhónaill, Micheál Ó Céide, Tadla Ó Séaghdha, Micheál Ó Máille, Peadar Ó Cualán agus Micheál Mac Con Iomaire, Príomh-Oide na Scioile.

Ba mhaithe linne mar fhóireann buíochas a ghlacadh le Coiste na Páince sa gCeathrú Rua, faoi chuireadh a thabhairt díunn imirt ar an bpáirc nua, ar 6caid stáiriúil seo na hoscailte. Tréasláimíd freisin don Choiste ar an obair éachtach atá déanta acu agus an beart atá curtha i gcrích.

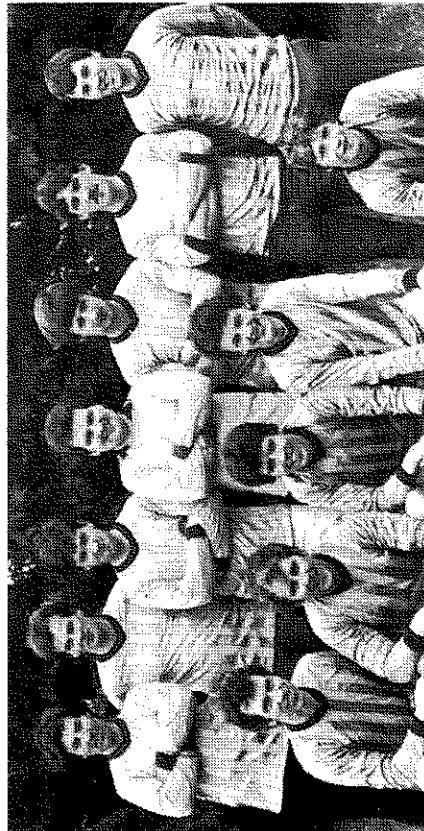
Is ionad chíche crua spóirtíúil atá imrithe ag Scoil Cholm Cille, Ros a' Mhíl le Scoil Mhic Dara sa gCeathrú Rua, i gComórtas Chom Uí Chonaire, le blianta beaga anuas. Cé go bhfuil an Cór buaite againn anois le cúpla bliain as a chéile, ní sheasann rith maith don each i gconaí. Tá Scoil Mhic Dara chun tosaigh sa rás i mbliana agus tá sin tuille go maith acu. Go n-éirí go geal leo sa gcráobh-chluiche.

Ba mhaithe linn buíochas poiblí a ghlacadh le Pádraic Terry a dhéanann cleachtaíthe peile leis an scoil, bliain i ndiaidh bliana. Buiochas freisin dár muinteoir, Micheál Mac Con Iomaire, ár muinteoir a chuireann comhairle mhaith orainn. Seo iad an bheirt a thugann chuig cluichí muid go féiltíúil their agus thiar.

Go mbainfidh aos óg na Ceathrún Ruaidh pléisiúr agus tairbhe as a bpáirc nua ineartha go ceann blianta fada.

CLUB SACAR NA CEATHRÚN RUÁ

"Toureen Tornadoes"

Gach deá-ghuí don oscailt

Tigh Terry

CEOÍ DARTS

Ros a' Mhlí. Fón: 72100.

Ceol ar an deireadh seachtaíne.

Comhghairdeachas do choiste Pháirc an Chatháin ag oscailt na Páirce ó
Mary & Máirín Ó Loideáin.

Teach na Ceathrún Ruaidh

(Carraroe House)

An Cheathrú Rua. Fón: (091) 95188.

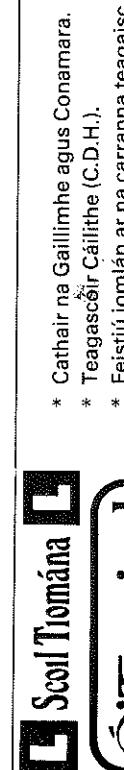
Leaba, bricfeasta & dinnéir le fáil.

Gach deá-ghuí don oscailt ó

Seán Ó Srutháin Teo.

Coill Rua, Indeabhdhán. Fón: (091) 83110.

Tathú (Gas agus Leictreach); Delidóireacht; Obair Leach Mhíotal; larann oibrithe.

* Cathair na Gaillimhe agus Conamara.

* Teagascóil Cailithe (C.D.H.).

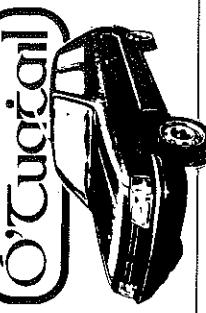
* Feistíu iomlán ar na carraanna teagaisc.

* Carr ar fáil don teist.

* Tálli réasúnaach.

Fón 93178

M.S.A.I. B.A.C.

I 1981 a thosaigh an club ag imirt i gcomórtaisí an chondae ar dtús. Thosaigh sé le foireann cúigeар an taobh i gcomórtas i mBóthar na Trá. I Meán Fómhair na bliana sin d'imriodar a gcéad cluiche straithe an chondae sé sin le foireann 11 an taobh. Bhí siad ag imirt i Roinn 2 agus bhí foireann an-láidir acu a thuil gradam ardú céime go Roinn 1 dóibh. D'fhan an foireann sin le chéile go 1983 nuair a shroich siad cluiche leath cheannais an "Connacht Cup". Buailleadh ansin iad leis an Scór — West Utd. 2; Toureen Tornadoes 1.

D'fheadfá a rá gurbh é sin an ronga is airde a chuaigh siad ar an dréimire mar i 1984 d'imigh go leor do na leads a bhí ag imirt ar an bhfoireann go Meiriceá agus go Sasana. Tosaíodh ag cur foireann nua le chéile do 1985 agus dá bharr seo chríochnaigh siad i Roinn 2 arís an bhláin sin. De réir a chéile bhí an foireann ag socrú síos agus ag fáil i gcleachtach ar a chéile agus bhuaigní siad an tri chluiche deireadh a bhí acu an bhláin seo.

An Foireann

1. Dáibhí Ruiseil; 2. Pádraic Ó Conghaile; 3. Micheál Ó Braonáin; 4. Micheál Mac Domhna; 5. Pádraic Mac Domhna; 6. Uinsíonn Ó Lorcáin;
7. Gearóid Ó Cuiláin; 8. Máirín Ó Gabháin; 9. Siófán Ó Braonáin; 10. Tomás Ó Suilleabhaín; 11. Micheál Ó Flatharta; 12. Mac Dara Ó Braonáin; 13. Caomhán Ó Giannáin.

TIGH MHÁILLE

Cor na Móna
Ól & Ceol.
Fón Cor na Móna 102.

Mac's
Cor na Móna
Craic iontach & pionta maith.
Fón: Corr na Móna 154.

Foireann cailíní An Cheathrú Rua/Leitir Móir

Treasa Breathnach, Bairbre Ní Ráinne, Áine Ní Dhoncha, Sally Ní Mhaolallaigh, Eibhlís Ní Dhoncha, Mairéad Ni Churraoin, Brid Ní Dhoncha, Joan Ní Phlátharta, Loyola Nic Oireachtaigh, Máire Ní Phlátharta, Seosamhín Ní Domhnall, Máire Ní Ogáin, Gearóid Ní Ghionnáin, Helene Ní Dhomhnall, Ursula Ní Dhoncha, Máire Ní Niaidh, Eibhlís Ní Dhoncha, Pauleen Ní Chualán, Nórá Ní hOgáin.

FOIREANN CAILÍNÍ ROS MUC/CÁRNA

Helen Ní Chonghaile, Caitríona Ní Mhainnín, Caitríona Grialais, Sinéad Ní Mhainnín, Mairéad Ní Mhainnín, Áine Breathnach, Muireann Ní Chosgartha, Máire Ní Chlochartaigh, Roisín Ní Shúilleabán, Bairbre Ní Mhaolíeon.

ÓSTÁN CHÁRNA

Bainisteoir: Maitias Mac Donnacha

Fón: Cárla 21

Bainseacháí, Dinnéir, Lóistín

Ceol agus Craic

Togha gach bia agus rogha gach dígh

Keogh's Uachtar Ard
Bar Meals & Snacks
Fón 82229.

Mícheál Ó Flatharta
Radharc N' Locha
Derrártha Móir, An Cheathrú Rua,
Co. na Gaillimhe.
Gach cineál uirlíssí ar cíos.
Lé gach deá mhéin

Tony Coyne ‘Na Creations’

Fón 24111 — obair
23995 — baile

MICHEÁL Ó MAOLALAIGH

D'fhiagraigh mé do Micheál Ó Maolalaigh cé air a raibh sé a' cuimhníú sa gcró dornálaiochta i lár chathair mhór Bhléá Cliath? Fuair mé freagra tobann. "A mhuise a mhac, ní raibh i'm intinn ach an Cheathrú Rua agus Conamara." Sheas sé onóir na Gaeltachta seo nuair a bhain sé Craobh Sóisir na hÉireann amach sa Stáid Náisiúnta ar an 6ú Nollaig 1985. Tá Cumann Dornálaíochta Mhic Dara, sa gCeathrú Rua, agus an pobal fré chéile, bródúil as óshon. Cuimhneoidh mé go deo ar a theachit abhaile an oíche dár gcionn. Cuimhneoidh mé ar shoilse an líne fhada caranná agus ar na tinte cnámh ar chuireadh choirméal ón Spidéal anoir. Feicim fós go soiléir ó Maolalaigh ag pógradh na ngasúir bheaga ag na tinte sin, agus ag siniú a aimm ar phíosaí beaga pháipéis dhóibh. Tá an-bhealach aige le gasúir. Tuigeann sé gur álainn an tsoeoid í an óige, agus go dtiocfaidh na colainneachai beaga chun nírt agus chun láidreachtach chun a dtalamh fén a sheasamh lá níos fuide annom. Is iontach an duine é óigthear Chuiléán. Insíonn aoibh ang gháire atá go siorráí ar a éadan gur breá leis a bheith

AISLING

Windows & Doors
u.P.V.C. & Aluminium

Gach déághuí do
oscailt na Páirce

Tel. 67592

Enquiries welcome

George Flores,
Castillo,
Menlo, Galway.

Gruaigeadóir na nOileáin agus Leitir Móir

Oscailte Máirt — Satharn
9 a.m. — 6.00 i.n.

FIR AGUS MNÁ

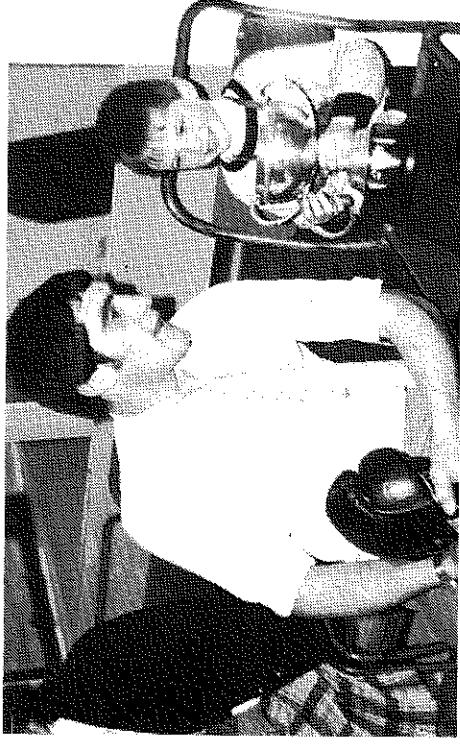
Gach rath agus séan d'oscailt Páirc a' Cháthanaigh
Sorcha Bn. Uí Chéidigh
Fón: 81120

Dudley Ó Niá

Conraitheoir Leictreach.
Camus

Comhgháirdeachas le Coiste na Páirce

Micheál Ó Maolallaigh ag caint le Mick Dowling sa Stáid Náisiúnta.

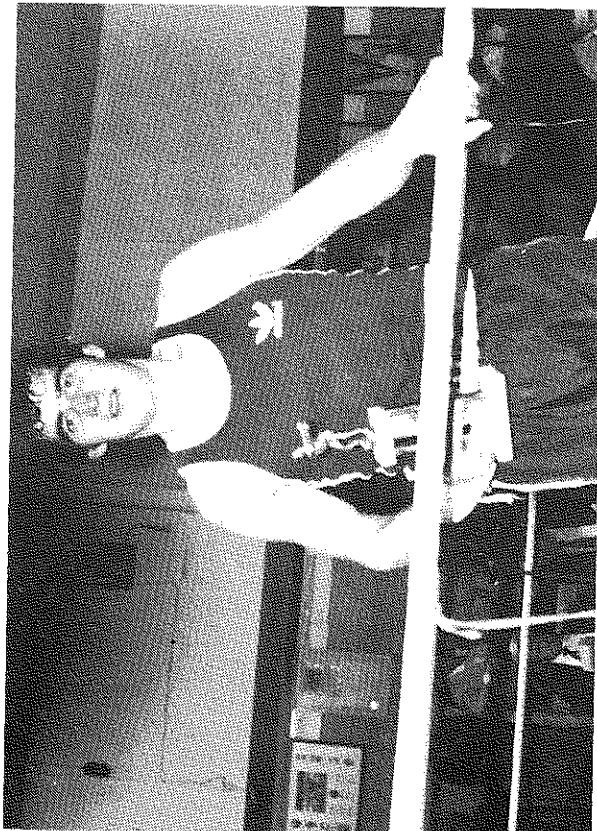
Cuairt ar na scoileanna sna hOileáin ar an 18ú Nollaig, 1985. Sa bpictiúir seo tá O Maolallaigh ag cónthrá le Séamus Ó Curraoín i Scoláireacht an Trá Báine.

bhreá leis féin spota na Ceathrún Rua a mhéadú beagánín eile ar mhabha na hÉireann. Tá neart ama aige. In aois a thrí bliana ficheadh níl sé ach ag goineadh isteach sa saol. Lasfaidh muid tuilleadh tinte cnáimh ar choirneáil agus ar chnocáin dhó féin agus do Sheán Ó Mainnín agus do na dornálaithe óga eile i gClubanna na Gaeltachta seo.

Agus ar deireadh ba mhaith liom ar shon Chumann Dornálaiochta Mhic Dara, tréasú le Cosite Pháirc a' Chathánaigh as ucht an obair iontach atá déanta acu ar shon aos óg an cheantair ar fad, is cuma céan spóirt lena mbaineann siad. Tá súil agam go mbainfear déá-fusáid as an bpáirc nua. Cá bhfios nach mbeadh comórtais mó faoin aer againn féin ansin lá breá éicint! Inniu is creidiúint don Choiste glaise an fhéir, fásga na mballai, agus compórt na seomraí feistis. Sé mo ghúi gur fada an lá go bhfástaidh an féar ar aon duine acu féin.

Seán Ó Conghaile

Tá an leabhrán seo clóbhualte ag Clódóirí Lurgan Teo.,
Indreabhán, Co. na Gaillimhe. Fón (091) 93251/93157.

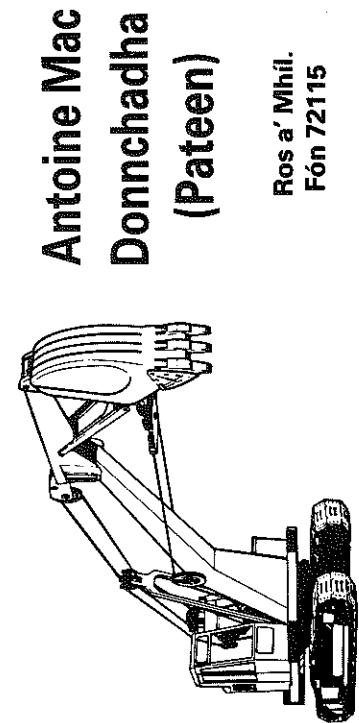
Micheál Ó Maolallaigh buacach arís ag Comórtas Dornálaiochta, sa Stáid Náisiúnta, i mBleá Cliath ar an 8ú d'Fheabhra na bliana seo.

Agus gur mór aige na bronntanaisí agus na buannaí ar fad a bhronn Dia air. Baineann sé úsáid astu ar fad. Ní mar gheall ar an dornálaiocht amháin atá cail agus aithne air. Giacann sé páirt ghníomhach sna rásai curachaí, rásai rothair, tarrangt téide agus san uile spóirt eile ar dhroim na talún.

Ní móide go mbíonn cothrom na féime le fáil i gcónai ag gaiscíoich as Conamara óna hÚdarás sa tír seo ach nuair a chuirtear an obair isteach ann, an traenáil a dhéanamh, na buillí a thabhairt, agus an bhua a fháil, is deacair thú a choinneáil siar. Sé a shearacht sin ag Micheál Ó Maolallaigh é. Tá sé ag treabhadh roimhe go buacach i gcónai. Bhí sé de onóir aige a bheith i measc na bhfír chróga eile a throid ar shon na hÉireann in aghaidh na hUngáire ar an 14ú d'Fheabhra i mbliana, agus d'éisigh leis ceann de ghradain na Réalta Spóirt i gCo. na Gaillimhe don bhliain seo a thabhairt leis freisin. Agus nach bhfuil sé ainmhithe ar phainéal na tíre seo aris atá le turas a thabhairt ar Mheiriceá an mí seo chugainn! Beidh na dathanna uaithe dhá gcaithreamh aige arís ós comhair na milte dune i mBoston agus Nua Eabhrach.

Ón spéis atá aige féin san dornálaiocht agus an tréan-iarrachta chuireann sé ina thréimhsí tráenála, déanfaidh sé go maith fós agus ba

Corn Uí Chonaire — Comórtas Peile do Bhunscoileanna

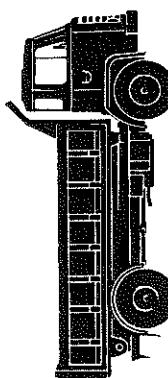

**Antoine Mac
Donnchadha
(Pateen)**

Ros a' Mhl.
Fón 72115

Hymac ar chíos le haghaidh chuireáil oibre.

Máirtín Óg Mac Domnacha
Conraitheoir Iompair

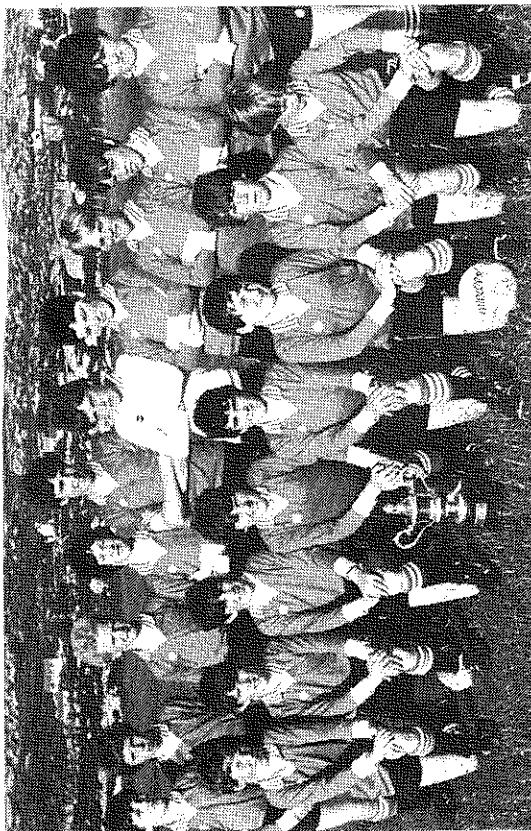
- * Gaineamh
- * Gairbhéal
- * “Top Soil”
- * “Filling”
- * Clocha — gach sargas clocha le haghaidh boithre & suíomhanna.
- * Leorai le fail ar cios.

An Cheathrú Rua, Co. na Gaillimhe.
Guthán (091) 95001.

Comhghairdeachas le Coiste Pháirc an Chatháinigh.

Leagadh síos bunreacht ag cruinniú in Ionad na Muinteoirí ar an gCeathair Rua ar an 4 Samhain 1982. I láthair bhí Seán Ó Gráinne, Tomás Ó Ráighne, Ruairí Ó Domhnail, An tSiúr Attracta, Caoimhín Ó Domhnail agus Stiofán Ó Flaithearta. Is chun comórtas peile do bhunscoileanna a bhreadh sásá Gaeilge a labhairt agus a gcuid clúichí a imirt tré Ghaeilge a reachtaileadh an cruiinniú. Bhí bláin chomóradh Shean Phádraig faoi lán tsaoil agus cinneadh go dtartharfaí ‘Corn Uí Chonaire’ ar an gcorn breá a bhronn Údarás na Gaeltachta orainn don chomórtas. Go deimhin táimid fiorbhuioch don Údarás a thug tacfaocht dúnán an chéad dá bhliain agus do Chumann Muinteoirí Éireann atá ag

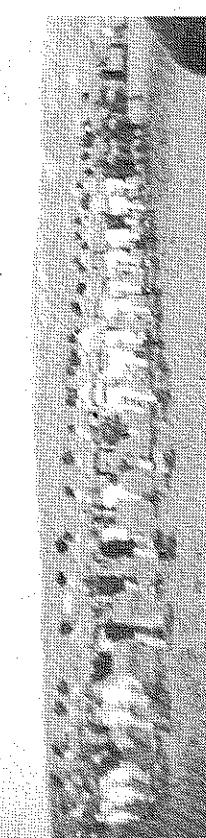
CORN UÍ CHONAIRE — 1982

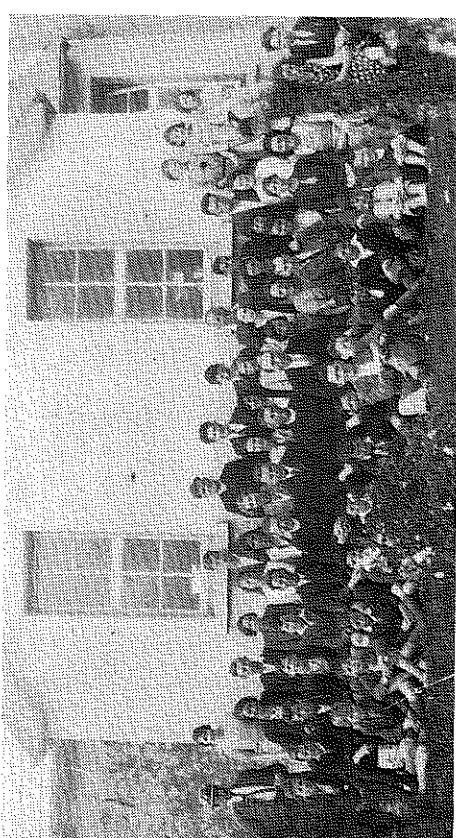
Ar chéile: Garry Mac Domncha, Caoimhín Ó Flatharta, Colm Mac Domncha, Caoimhín Ó hEaghra, Seán Ó Gábháin, Liam Mac Fhlaingha, Máitiú Ó Griofa, Micheál Ó Gaoithín, Pádraig Mac Domncha, Micheál Ó Máille. Chun tosaigh: Seán Barra Ó Gríofa, Seán Máirtín Mac Domncha, Jonathan Ó Néill, Séan Óg de Paor (Capt.), Brian Ó Riordáin, Siúofán Mac Domncha, Liam Mac Domncha, Réamonn Mac Domncha.

Cé mhéad acu seo a aithníonn tú.

An chéad oscailt na Páirc 20ú Lúnasa 1950.

Taobh amuigh don Scoil Náisiúnta. Ar na daóine atá le feiceáil sa bpictíúr tá an Ath. Mac Acidh, Ath. Andriú Ó Fearghail, Máirtín Ó Cadhain agus Máirín Ní Rodaigh.

déanamh urraochocht ar an gcomórtas ó shin i leith. Bhí deich scoileanna Gaeltachta páirteach san gcomórtas sna chéad bhlianta agus is ag Scoil Mhic Dara a bhí an láinn in uachtar in '82 agus '83. Is iad muintir Ros a' Mhíl a thug leo an corn in '84 agus arís in '85 bhí an t-ádh ina gcaipín mar b'éisgean dóibh. An Spidéal a imirt faoi dhó i gcuiliú géara crua chun an cupán a choimeád cois cuain.

I mbliana cuireadh cruth nua ar an gcomórtas agus bhí cead ag scoileanna Charna nasadh le chéile chun foireann paróiste a iontráil agus cé gur éirigh go math leo féin agus le Scoil Sailearra, ceantar na mBreathannaigh, beidh ar Ros a' Mhíl a ngreim ar an gcorn a scaoileadh mar is Scoil Mhíchíl, an Spidéal agus Scoil Mhic Dara na Ceathrún Rua a bheidh i ggleic le chéile i gcomórtas Peile Shean Phádraig, Cionn Uí Chonaire, '86.

Sin agat é, mar sin, gearr stair an chomórtais agus mar fhocal scoil thar cheann na ngasáir agus an choiste ba mhaith liom achainmí a dhéanamh ar na tuismitheoirí agus ar an dá lucht tacaiocht gan a bheith ag bagairt, ag gríosadh agus ag fogairt ar na peileadóirí, ach amháin i dieangá an chomórtais agus ár dteangeá féin, an Ghaeilge.

Is comórtas ann féin, comórtas speisialta é an ceann seo agus is mór againn bhur gcúnamh agus bhur dtacaiocht i gcónaí. Bí limn nó ná bíodh, má sé do thoil é, ná mill orainn é.

Stiofán Ó Flaithearta,
Rúnai 11/16/'86.

Comhghairdeachas le
Páirc an Chatháin
Ó

Chomport Teo.

Fón: 95232

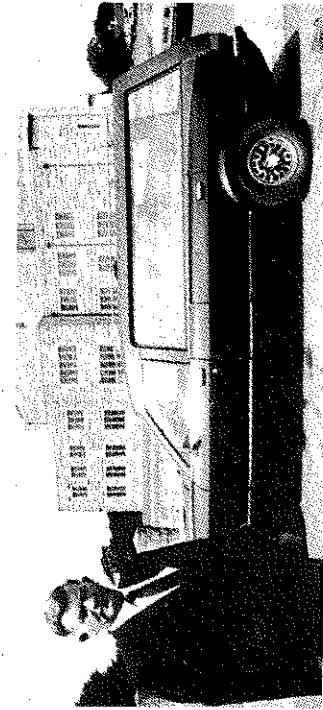
Tigh Joe Joe

TÍR AN FHÍA

SIOPA, GROSAERA AGUS EARRAI CRUA

* * *

SEIRBHÍSI SOCHRAIDI

CONRAI OAK, PARONA PINE AGUS
CASKET

* * *

FOGRAI PAPEIR AGUS RAIDÍO

* * *

BLATHFHLEASCANNA AGUS ÚR

* * *

PARLÚS (FUNERAL PARLOUR)

Gach eolas le fáil ach glaoch ar
Joe Joe ag 091-81127

Seán Ó Catháin

Ba mhór agus ba thubaisteach an buille don Cheathrú Rua agus do Conamara fré chéile bás Sheán Uí Chatháin. Na grásta go bhfaigheadh sé agus go mba ard é a shuíochán i measc na naomh. Fear ar leith a bhí sa gCatháinach a thug na gnáth dhaoine agus nach raibh tada ag cur as dō ach iad theiceáil ar a leas agus an láimh in uachtar 'fháil ar chruatán agus ar chrácaíl an tsaoil.

Bhí sé fhéin math go leor as maidir deis maireachtala ach d'fhéadfadh sé a bheith i bhfad níos fearr dá mba mhian leis. In áit a shrón a sháthadh isteach imaoín agus i saibhreas saolta is amháigh a chabhraigh sé le muintir an cheantair — na Gaeltachta fré chéile.

Bhí teach ósta agus siopa láidir aige agus is beag ní ón isnáthaid mhór go dtí an ancaire nach raibh aige agus ba fíal flaitiúil é dhá roint. Is ionmáí sin teallach agus líon tí ar bhaín sé an tocras diobh in aimsir an chogadh agus an ghamhntain le plúr agus tae. Cé go raibh cionndáil agus cuimhnioreacht i gceist san am agus earráí fíor ghann, bhíodh siopa Sheáin stóráilte láidir i gcónai. An rud ba deá-choróíula faoi Sheáin — níor ionmpaigh sé fear as ceantar taobh amuigh óna dhoras ariamh fuar nó folamh agus go déimhín deir gach duine a bhí ag déileáil leis nach raibh peaca an tornhais ná an mheáchain air go dtuga Dia luach a shaothair dó. Bhí a bhád féin aige lena chuid earráí a thabhairt ó dhug na Gaillimhe go Ceathrú Rua agus a chapall agus a charr féin le iad a aistriú arís. Chuaign sé le polaitíoch agus d'oiríth sé go dícheallach ar son na Gaeltachta agus is ionmáí obair a tharraingt sé ar áit a thug saothrú don té a bhí ina chall. Cheangal a shaothar oiléáin mhara leis an tir mhór agus is ionmáí bóthar baile agus portaigh a fuair sé déanta agus deasaithe. Bhí láimh aige i dtarraingt scoileanna don cheantar — mar shampla Ceardscoilanna a thug deis do dhaoine óga a dhul le ceardaíocht agus mar sin de. D'fhéadfáil leabhar a scriobhar a shaothar agus a ghníomh agus bheadh sí mór go maith nó bheadh cuid dá tréith fágtha amach.

Solas Dé go raibh ag anam Sheáin.

Cóil Learráí Ó Finnéadha

Seán Ó Catháin

Chonaic mé fir mhaithim óige
 Ón gceantar is timpeall máguaird
 Ach mheas mé fear amháin as na scórtaí
 Ó Catháin as an gCeathrú Rua.

Bron ar an mbás a sciob uaim é
 Is a dhéag muid ag osnail go crua
 O fudaitiadh an sceach as an imbearna
 Bhí na goirt seo gan fall ní ba mhó.

Bhí trácht air ó Bhéarna go Cárná
 Mar bhí láimh aige in obair is a luain
 Ó Mionlach is isteach go gleann Mháma
 Sráith Salach is thar timpeall anuas.

Ba thráu leis bocháin na hÁite
 Mar bhí an saol ag an am sin an-chrua
 Is le fíle agus taréisge a láimh
 Is minic a riart sé an slua.

Níor chleacht sé scrúbáil ná carnáil
 Is a shaibhreas ba rí bleac é a shuim
 B'fhearr leis ag roimhhearta na páirce
 Né ina bháidín amuigh ar an toinn.

Ní raibh caint ar aon leoráí an t-am sin
 Né ní raibh fios a mbeadh a leithéidí ann chofchín
 Ach bhí a bhád age le haghaidh farraige is gála
 Ar nós faoileán ag snámh ar an toinn.

Ba mhaith é a ghráithe ó dhá láimhseáil
 Is inach iomai sin gábhadh chuaidh sé trí
 Ag tornáil in aghaidh farraige is gála
 O Chinn Mhara siar go Rinn Mhaol.

D'oibrigh sé an capall is an cart
 Mat d'oiribh gach gnáth finne lena linn
 Ní raibh ceann faoi ariamh air ná náire
 E'fheneáil le láir mhaith i ngreim ciún.

Bhí teach ósta agus siopa ag an sárfheár
 Chomh láidir is a bhí ag aon fhearr san trá
 Bhí pláir agus bran ann i mhláí
 Agus na boscaí móra tae ag dul thar maoil.

In aimsir an chogadh is an ghauntán
 Bhí an áit seo lághaí i ndrochchaoi
 Bhí bagairt ar ghorta is ar stábháil
 Agus boladh gach plaigh ar an ngaoth.

Ach na Flaitheas go bhfaighidh tus a Sheáin bhoicht

Is thú i gceathaoir na ngrásta i do shuí
 Mar is ionáil sin teallach a shliánaí
 Le fairsinge do láimh ag roinnt.

Ní raibh meirg ná screamh ar do scálaí
 Is níor thóig tú riabhán gráinen ar an mias
 Bhí brabach ariamh ar do mheáchain
 Is bhí spás agus eardé le in-ioc.

I bpolaifíocht bhí agat láimh ann
 Is leis na Fianna chaithe tú do shaoil
 Chuiri tú iontu do dhúracht is do chráifeacht
 Is ba mhór í do mheas ar an tí.

Níl le ainm a dhéanamh a Sheáin bhoicht
 Ná le t-anm bheith luaithe arist choichín
 A chuiri tú do mhunún san bPáirtí
 ach leis an tobar a għlanadhi is an diogh.

Ní raibh t-tintim ar shabħhares nό carnáil
 Bhí an tobar seo truilliú ag Seán Buí
 Ag clábar is deannach ra nGall
 Is gearr a bheadh fagħtai aċċi an draoib.

Ach ní raibh aon fhaitis ort go salái do láimha
 Nuair a thug tú t-agħidha ar an Dáil agus ar an tu
 Ach ag an am sin ní raibh aċċi aon Fianna Fáil ann
 Ní raibh fotos cá raibh Párti P.D.

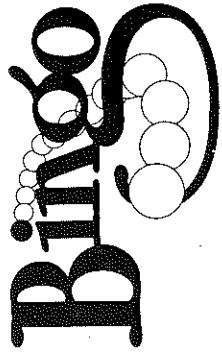
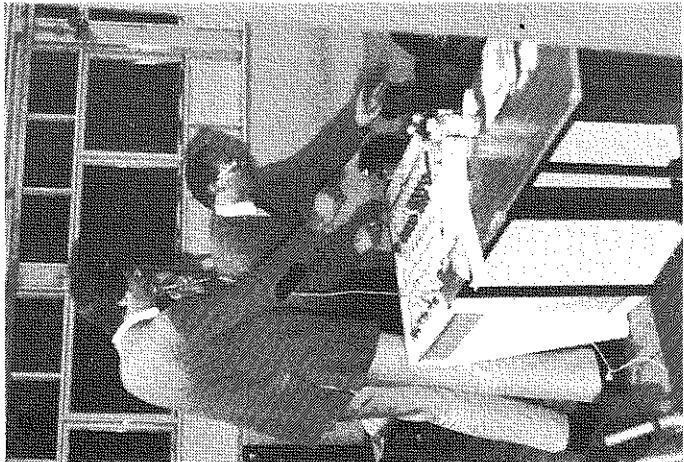
Ní ionáil sin gniomh i ndiaidh do láimhe
 A bhéas sin a ging daingean láidir go deo
 Droichid a chur trasna na bōchna
 Maraon le bealaġ agus bōthair.

San Roinn Gairm Oidis bhí tú pàrteach
 Go bhfaighidh tú na Grásta is an Ghloir
 Le iar-bhundieas a neartu sam aít seo
 Nach ionáil sin Párti fuair treoir.

Ach seo anois deireadh mo thráchtas
 Agus briecann faoi mo shiul għor an deo
 Faoi nach bhfeicim thu i lār na pàrte
 Atá dá huoscult anois i t-onóir.

Beannacht Naomh Bríde agus Naomh Pádraic
 Naomh Seán, Naomh Peadar is Naomh Pól
 Le t-anam a Sheáin Uí Chatháin
 Nach blifteċċar san taobh seo go deo.

Cóil Learrái Ó Finneadha
a chum 15-6-1986.

AMHRÁN AN BHINGÓ

Tomás Seoighe

Nach minic mé ag imeacht ag geaimbleáil,
Deir daoine go raibh mo shaol réidh,
Nach minic croí dubh 's pócáil folamh agam,
Is mé ag imeacht is ag seafóid liom fén.

Trá go leor againn fén a bhíontas ciontach,
Cé go saothraíonn muid airgead crua,
Ach is gearr a bliéas léine ar a gráiceann,
Ag an mbingó atá sa gCéathrú Rua.

Nach iontach an mí-fádh é an geaimbleáil,
Seacht n-uairí níos measa é ná an t-6!,
Nhair a chloisim fhéin, caint ar an ijcícpot,
Bíonn mo chroí istigh dhá bhrú is dhá dhó.

Ó ní dhéanaim aon suaimhneas san oiche,
Ag Dia atá má chodhlaimse néal.
Ach ag marcaí is ag scrúbáil an *ghuickey*,
Is é líonta agam ach uimhir a sé.

Ó uimhir a d'fhág mo chróí briste,
Mar dhá dtiociadh sí ghruffainn* an céad,
Ach céin mhaithe dhomh fén bheith ag faire air,
Mar siad an coiste a bhéas ina leath mhillionaire.

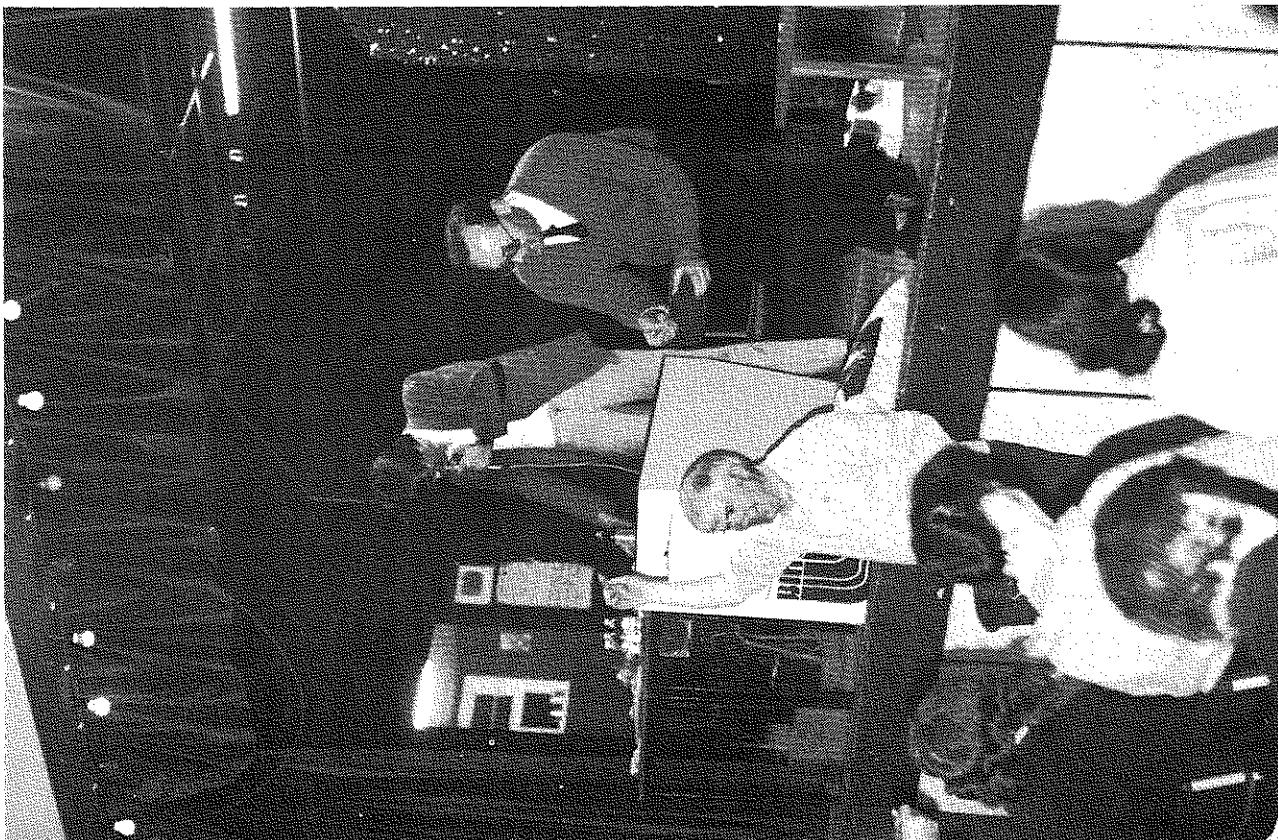
Tá Máirín is Peigín ag marcáil,
Tá Nóirín is tá *cheick* aici fén,
Ó Cailín is ag méanfach le balla,
Nach breá an *jeaicpot* a lionfadh a bhéal.

Tagann busanna is gluaiseáin á dtarraingt,
Ó Charna, ó Chinn Mhara is ó Scríb,
Ón Spideal nó go dtagann siad go Casla,
Agus a bhfuil in sna hOileáin taobh thiar.

Tá na seandaoine buioch is tá siad sástá,
Fial flaitheáil tá Josie ag rá,
Ach go gcoinneoidh Dia ceart ina sláinte iad,
Go bhfástaidh an fear glas ar an bpáirc.

Beidh an láthróid dhá báitheadh san eangach,
'S fear feadóige amuigh ina lár,
Lucht féachana ag loc ag na geataí,
Is na himreoirí teacht as gach céard.

Tá omós ar leith ag dul don choiste,
Tá toradh a gcuid oibre ar fail,
Tá an pháirc pelle agaínn is deise atá in Éirinn,
'S cé déarfadh go raibh an t-airgead gann.

Rancho na Gaeltachta

SPÓRT AN DEIREADH SEACHTAINE; 12.03 DÉ SATHAIRN
Agallaimh & Eolas faoi imeachtaí an deireadh seachtaine

SPÓRT AN DOMHNAIGH; 7.30 i.n.

Torthaí & Tuairisci Lae ... ó chéim agus ó chóngar

SPÓRT AN LAE; 3.00 DÉ DOMHNAIGH

Tráchtair eacht agus tuairisci as na cluichí agus
as na Féilte is mó le rá ar fud na Gaeltachta agus na tíre.

IS FIÚ A BHEITH AG ÉISTEACHT GACH LÁ
ón 8.00 go dtí 1.30 i.n. agus ó 5.00 go dtí 8.30 i.n.

AR NA MEÁNTONNTA NÓ AR VHF

Clíona na Toinne

Ós rud é go bhfuil an leabhrán seo ag comóradh ath-oscailt ofiigiúil Pháirc an Chathánaigh níor dhochar dhúinn smaoineamh nóméad ar mhórimeacht spoirte eile a tharla sa gceantar le gairid. Sin ar ndóigh seoladh an bháid seoil 'Clíona na Toinne' amach as Céibh an tSruitháin ag déanamh a bealach star go Meiriceá. Is cinnte go dtarnóidh an éacht seo caint agus gleo amach anseo. Nach dtarnaíonn gráithí na farraige caint i gcónaí agus is cinnte gur é seo ant-ábharr cainte is mó le blianta fada.

Ní inniu ná innéar ar ndóigh a thosaigh daoine ag tabhairt a n-aghaidh ar na farraige móra. Bhí an Brig. St. John a déanadh ar an gCladach i nGallimh thart ar 80 tr. ar fad. Soítheach dhá chrann a bhí inti agus is é Toona Ó Conghaile (nó Mac Conghaile) as an Teach Mór, Leitir Moir a rinne an bád agus de réir an tséanchais sheol sé féin an bád seo lena seolta móra cearnoga trasna an Atlantaigh go St. John, New Brunswick ar chósta thoir Cheanada. Más fios don seanchas é thug sé lasta adhmaid ar ais go Gallimh.

Ach is cinnte gur fhág an Brig. St. John Gallimh i 1849 ar a bealach go Boston. Ni raibh Toona in ann a ghabháil inti de bharr tinnis agus sé Martin Oliver a bhí ar a stiúr. Biocadh is go raibh ceann scribe bainte amach acu bhuaill an míádh iad ag Cohasset, 20 míle ó dheas do Boston. Deirtear gur báthadh 99 in ionláine agus gur tháinig an captaen, an mata, ochtar críu agus 12 paisinéirí stán sábhaithe.

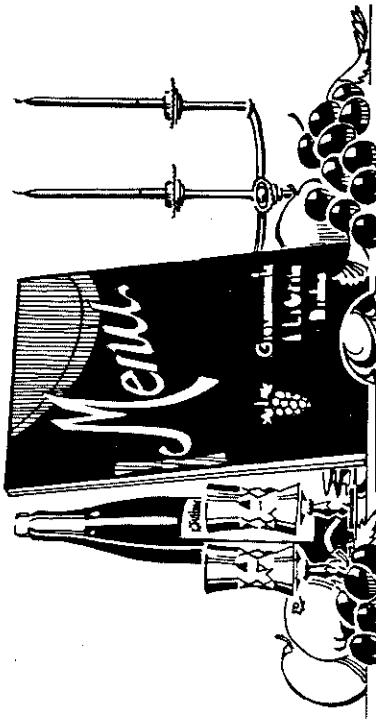
Tá 'Clíona na Toinne' ag scriobh caibidéal nua don stair. Ní feidir linn mar Eireannacha ná mar oiléánaigh neamhsúim a dhéanamh den farraige. Tá ar stair agus ár litriocht breactha le tagairtí agus tarlúintí a bhainneann leis an bhfarraige. Nuair a shroichfeas an Clíona cósta an Oileáin Úr beidh caibidil eile scriofa.

I 1981 a déanadh 'Clíona na Toinne' i gCinn Mhara, Co. na Gaillimhe. Fear darb ainm do Crampón a rinne an bád, í déanta as fearóg ar dhair. Tá sí 43 tr. ar fad agus 12 tonna meáchain. Seolaidh sí léi siar ó dheas ag déanamh ar na hOileáin Azores agus ansin siar caol díreach uaidh sin ag seoladh idir 37° agus 40° taobh thuaidh den mheánline. Gaoithe aniar aniar aduaidh, aniar aneas a chasfar orthu agus beidh tionchar mhór ag dhá shruth — Sruth na Muireascaí agus Siabadh Mór an Atlantaigh

ÓSTÁN AN DÓILÍN

An Cheathrú Rua
(091) 95169

Go n-éirí go geal le oscailt na párce nua
agus go dtéigh sí i dtairbhe don aos óg sna glúnta
atá amach romhainn.

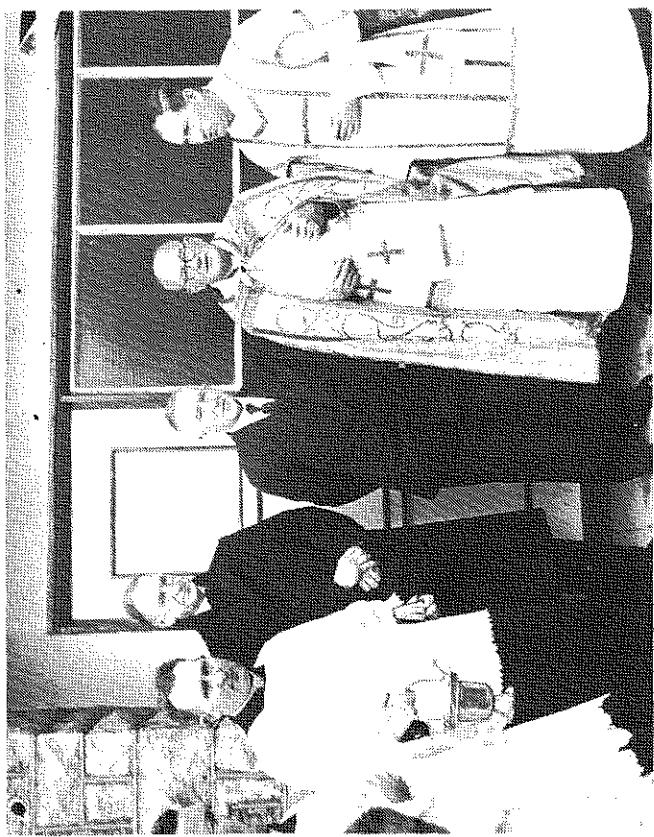
BIALANN.

Más Partí, Bainis, ná aon chineál cóisir atá uait,
tabharfar aire sa Dóilín dhuit.

Tá an dá Dhóilín ann.

Thuaidh ar an dul chun cinn a dhéanfaidh siad. Tá córas loingseoireacht saitíle, raidió gearrthonn agus raidió an-ard mhiniúcacht, fuaimnítheoir macalla, compáis, báid tarrthála rubéar agus urlí eile ar bord. Tá dóthain uisce ar bord ionas go mbeidh $\frac{1}{2}$ ghalún an duine in aghaidh an lae acu le n-ól agus le haghaidh cócareacht. Sorn beag atá ar bord agus mar sin beidh an criú ag braith ar channaí agus ar bhia atá sábhailte cheana agus ar ndóigh neart tortháil e le haghaidh vitaminin C a chuir ar fáil dóibh.

Cúigear criú atá ar bord, Pádraig de Bhaldraithe, Paddy Marsh, Alan Stoney, John McGrath agus Colm de Bhaldraithe. Tréastaimid leo agus is fada inn go mbeidh muid ag cuir fáilte abhaile rompu.

Oscailt Scoil Náisiunta Mhic Dara, An Cheathrú Rua.

FOR FASHION

**AND
VALUE
FOR
MONEY**

IT MUST BE

FRANK McDONAGHS
EYRE SQUARE, GALWAY.

Sé
Siopa
SPAR

An Siopa is Fearr

An tSeirbhís

An Cluiche

An Fhoireann

95127

Cathal Ó Domhnaill

Máire Ní Dhonicha

Theresa Ní Dhonicha

Dara Ó Braonáin

Marjie Ní Mhaolalláigh

LIAM & ORLA
ÚI CHONBHÁIGH

* Post   * Leabhair   * Feoil

* Fíon

Nuachtán   * Glasraí

* Bureau de Change   * Crua-earraí

Treasaimid le Coiste a thug aghaidh ar an ngníomh agus a
rinne an beart. Ceannaigh i gConamara ar son Chonamara.

An leabhar is fearr amuigh ar bhainisteoiracht airgid!

Tá leabhar iontach le fáil thíos san oifig logánta de Bhanc na hÉireann. Cabhróidh sé leat chun do ghnóthai airgeadais a riarradh níos éifeachtaí agus chun do chuid airgid a láimhseáil níos tarbhí, chun réamhleanáil a dhéanamh agus chun cuntas a choimeád ar chaiteachas. Beidh sé do bhuntáiste agat airgead a bheith agat i gcónai agus ag an am chéanna gan bheith ag dul i bhfiontar airgead a iompar timpeall leat.

Ainnm an leabhair?

Seicleabhar de chuid Banc na hÉireann.

Tá muid ag cur seirbhís banc taistil ar fáil ar fud Chonamara.

Banc na hÉireann
An banc le do linn

